

MINISTERSTVO FINANCÍ
Oddělení Finanční a ekonomické informace

Informace

Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

5/2008

duben 2008
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc březen). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/bulletin.php>

V tomto čísle jsou z českých titulů podchycena např. témata: zdaňování korporací v Evropské unii, insolvenční řízení, výnosy a náklady brzkého a pozdějšího přijetí eura, daňová optimalizace nadnárodních společností prostřednictvím vnitřních cen (hlavní teoretická východiska a možné makroekonomické dopady), ekologické daně, centrální registr účtů, hypoteční krize USA a hodnocení zavádění e-governmentu v české veřejné správě.

Ze zahraničních zdrojů pak upozorňujeme např. na články týkající se novelizace systému DPH v rámci EU, právního řádu v ekonomii, krize Wall Streetu, metody generačních bilancí, povinnosti zdanění fiktivního zisku v Německu (případ zkrachovalé společnosti Phoenix), boje s daňovým únikem v Německu, konverzního kurzu při přechodu SR na euro, německého zákona o reformě podnikových daní (2008), zdanění přesunů podnikových činností v SRN, mezinárodního srovnání daňové podpory výdajů na zabezpečení ve stáří a jejich zdanění při odchodu do zahraničí a suverénních majetkových fondů.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z rakouských a německých zdrojů: Je měnová politika se svým uměním v koncích, Zákon o ohlašování darů: zrušení daně dědické a darovací (Rakousko), Co se skrývá za inflační mírou (problematika propočtu cenové stability), Proč vlastně klesající státní kvóta příliš nevypovídá o kvalitě německé politiky (komentář k vývoji státní kvóty) a Inflation pŕlí důchod (úvaha o výši a reálné hodnotě budoucích zákonných důchodů).

Navíc jsme pro Vás připravili upozornění na nové zajímavé periodikum a na nový Knihovní a výpůjční řád Odborné knihovny Ministerstva financí. Dále připojujeme návod, jak hledat informace v databázi Eurostat Statistics (dostupné ve vašich počítačích) a jak postupovat při objednávání překladu.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

Bulletin Informace Odborné knihovny MF vydává odd. Finanční a ekonomické informace Ministerstva financí

Redakce: Mgr. J. Machonský, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěli: Mgr. J. Benda, M. Beránková, Ing. J. Böhmová, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, V. Šťastná, Mgr. M. Tichá

UPOZORNĚNÍ

Nový titul v Odborné knihovně MF

Časopis pro právní vědu a praxi

Recenzovaný odborný časopis Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Časopis je věnován zásadním otázkám právní praxe a právní vědy.

Vyd.: Brno, Masarykova univerzita 1993 –

Periodicita: čtvrtletník

Nabídka elektronických zdrojů

Rádi bychom Vás upozornili, že v Infobasi, kterou mají všichni zaměstnanci dostupnou ze svých počítačů (X:\Infobase\, najdete ji též na pracovní liště) je přístupna **databáze Eurostat Statistics**. Před začátkem samotného vyhledávání je třeba v horním menu vybrat položku: Databáze > Choose Database, dále v nabízených oknech postupně vybrat požadovaný zdroj v polích: Sources, Chapters a Databases. Vybraná databáze se potom zobrazí ve stavovém řádku na spodním okraji okna aplikace a je možno zahájit vyhledávání dle různých hledisek - položka Search v menu.

U všech typů hledání se požadovaná položka přenese do pole Selected dvojitým klikem. Když jsou takto vybrány všechny ukazatele, které mají být kombinovány v jedné tabulce, pokračujeme kliknutím na tlačítko Spreadsheet vpravo nahoře a výběrem požadovaných roků. Výslednou námi vytvořenou tabulku můžeme exportovat do všech obvyklých formátů (např. Excel) k dalšímu použití.

Kromě databáze Eurostat Statistics lze v Odborné knihovně MF, na lokálním PC ve studovně, využít též CD **OECD Statistical Compendium**, které má identické uživatelské rozhraní. V případě dotazů je možno se v obou případech obrátit na Mgr. Jiřího Bendu, l. 2182.

Nový Knihovní a výpůjční řád

Odborná knihovna má od 10.4. 2008 v platnosti nový Knihovní a výpůjční řád Odborné knihovny Ministerstva financí. Vystaven je na intranetových stránkách knihovny

<http://knihovna.mfcr.cz/knihrad.php> Můžete si jej rovněž odnést z knihovny ve formě brožurky.

Zajištění překladatelských služeb na MF

Oddělení Finanční a ekonomické informace má ve své kompetenci agendu překladů pro MF. Tuto činnost zajišťuje Mgr. Galina Braunová, l. 2585. V době její nepřítomnosti ji zastupují Ing. Jana Böhmová, l. 2387 nebo Mgr. Alena Sahánková, l. 2259.

V případě zájmu o překladatelské služby je třeba kontaktovat co nejdříve výše uvedené pracovnice, aby bylo možno co nejrychleji a nejkvalitněji zajistit překlad vyhovující všem požadavkům (např. dobrá znalost překládané odborné terminologie používané v textu nebo podmínka přihlédnout při výběru překladatele k pozdějšímu použití překladu pro soudní jednání).

Zadání překladu lze provést jednoduše zasláním souboru na e-mail preklady@mfcz.cz, a tak je zajištěno, že Váš požadavek bude okamžitě vyřizován. Všechny překlady jsou dnes zadávány digitálně a rovněž v digitální formě je obdržíte. Tištěný text k překladu je možno případně i naskenovat.

V šablonách MF najdete formulář Žádost o překlad, který je třeba co nejdříve vyplnit a dát podepsat příslušným nadřízeným pracovníkům.

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	4
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie	16
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	17
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	21
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	25
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	25
Podnik a podnikání.....	27
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	27
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	28
Právo.....	29
Statistika. Demografie. Sociologie.....	30
Účetnictví	31
Veřejná správa.....	33
Veřejné finance. Rozpočet	33
Zdravotnictví	34
Ostatní	35
Zkrácené překlady odborných článků.....	36

Daně

Ralph Landsittel

230 Jahre später - wie die Erbschaftsteuer die deutsche Geschichte verändert hätte

O 230 let později - jak by daň dědická pozměnila německé dějiny

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 1/2, Beilage Status: Recht (S. 26-27)

Z historie (nejen) daně dědické v Německu. Úvaha o možném vývoji německých dějin v optice dnešního vládního návrhu k reformě daně dědické (k dědictví kurfiřta Karla Theodora po Maxu III. Josefovi, možné sazby daně, nezdanitelné částky atd.).

Evelyn Klein

Abgrenzungsprobleme bei leasingtypischen Ausgleichsansprüchen : Umsatzsteuerliche Beurteilung von Zahlungsverpflichtungen innerhalb von Leasingverträgen

Problémy vymezení v oblasti nároku na vyrovnání u smluv leasingového typu : obrátové zdanění platebních povinností v rámci leasingových smluv

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. Februar 2008, Jg. 57, Heft 4, S. 133-137

Příspěvek rozebírá problematiku nároku obchodního zástupce na vyrovnání podle obchodního zákoníku u smluv leasingového typu, a to z hlediska vymezení daňových nároků na zdanění daní z obrátu. V této souvislosti probírá zásady pro rozlišování mezi platbou za poskytnutí služeb v rámci leasingových smluv a mezi plněním v rámci náhrady škod a srovnává je s rozhodnutími finanční správy a daňovou praxí. - Pozn.

Walter van der Corput

Amendments to the EU VAT system

Novelizace systému DPH v rámci EU

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, No. 1, p. 6-12

12. února 2008 schválila Evropská rada komplexní soubor novel k systému DPH, který povede k řadě změn v národních systémech DPH v jednotlivých zemích EU. I když to může nějakou dobu trvat, než budou zjevné všechny důsledky novelizace, považuje autor za užitečné již nyní podat přehled nejdůležitějších charakteristik nového systému DPH. - Vysvětl.

Christoph Spengel, Eva Broer

Belastungswirkungen der Erbschaftsteuerreform bei der Übertragung von Unternehmensvermögen

Působení reformy daně dědické na daňové zatížení při přenosu podnikového majetku

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 3, S. 86-91

Spolkový ústavní soud v Německu rozhodl již koncem roku 2006 o neústavnosti stávajícího práva daně dědické z důvodu aplikace jednotného daňového tarifu u různě zjišťovaného vyměřovacího základu s tím, že zákonodárce je povinen do konce roku 2008 vypracovat nové předpisy k oceňovacím zásadám. Prezentovaný vládní návrh zákona k reformě daně dědické a oceňovacího práva má tedy přinést způsob oceňování odpovídající ústavě i realitě - to by dále mělo umožnit od daně osvobozený přechod průměrného majetku v užším rodinném kruhu a také usnadnit podnikové následnictví. Oceňování a ochrana podnikového majetku, nezdanitelné částky v rámci daňového tarifu. Měření efektivní zátěže daní dědickou (metodika a koncepce propočtového modelu), porovnání zátěže v daňové třídě I-III v případě velkého/středního/malého podniku. - Pozn.

Christian Jahndorf

Besteuerung der Funktionsverlagerung

Zdanění přesunu činností

Finanz-Rundschau, 5. Februar 2008, Jg. 90, Heft 3, S. 101-111

Autor analyzuje novou úpravu daňových předpisů spojených s přesunem podnikových činností z Německa na zahraniční podniky, které jsou v blízké vazbě k domácímu podniku. Vyměřování daní podle předpisů platných od ledna 2008 dokumentuje na řadě praktických příkladů, zaměřuje se též na soulad s evropským právem, na problematiku dvojího zdanění aj. - Pozn.

Vanessa Houlder

Blighted kingdom? : how tax changes are spurring non-doms to vote with their feet

Království zmařených nadějí? : jak daňové změny podněcují cizince k odchodu ze země

Financial Times, 10.3.2008, No. 36636, p. 7

V článku se rozebírá, jak se změní britský daňový režim pro cizince dočasně usazené v zemi a jaký bude dopad daňových opatření na ekonomiku.

Christian Sterzinger

Buch- und Belegnachweis bei einer innergemeinschaftlichen Lieferung

Účetní a dodací doklad u dodávek v rámci Evropské unie

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. März 2008, Jg. 57, Heft 5, S. 169-174

Autor se zabývá problematikou osvobození od daně z obrátu u dodávek v rámci vnitřního obchodu Evropské unie v souvislosti se zákonnou povinností podnikatele prokázat stanovené skutečnosti. Vychází z rozhodnutí Evropského soudního dvora z 29.9.2007 a z rozhodnutí V. Senátu Spolkového finančního dvora ve věci Albert Collée a vysvětluje, za jakých podmínek platí ustanovení § 6a odst. 1 zákona o dani z obrátu. - Pozn.

Celní a daňové příjmy v roce 2007

Clo-douane, 2008, roč. 42, č. 2, s. 6-7

Celní a daňové příjmy k 31.12.2007, porovnání roku 2006 a 2007, výběr vnitrostátní spotřební daně, inkaso dělené správy (pokuty).

Pavel Běhounek

Daňová neuznatelnost úroků a dalších finančních nákladů u úvěrů a půjček od 1.1.2008

Praktický poradce v daňových otázkách, 2008, č. 4. Rubrika: 2 - Daň z příjmů, s. 1-16

K zavedení nových omezení pro daňovou uznatelnost finančních nákladů (především jde o úroky) z úvěrů a půjček podle § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmů (s účinností od 1. ledna 2008). Vymezení finančních nákladů, důvody daňové neuznatelnosti, jednotná úroková míra, výpočet průměrného stavu úvěrů a půjček, podřízené úvěry a půjčky apod. Metodika MF. Doplněno několika příklady.

Otto Olson

Daňové ráje

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 2, s. 27-28

Stručně o vzniku a vývoji daňových rájů, o osudu některých bývalých daňových rájů, o nabízených výhodách (daňový domicil, možnost vytváření majetkových holdingů aj.).

Martina Radkova

Daňový ručitel po zániku dlužníka

Daňový expert, 2008, roč. 4, č. 1, s. 15-20

V úvodu o ručení obecněji, dále o daňovém ručení, zániku dlužníka a o ustálené judikatuře ve věcech daňového ručení. Následuje stručné zahraniční srovnání (praxe daňového ručení např. na Slovensku, v Německu a Chorvatsku). Metody výkladu, úvahy de lege ferenda.

Peter Chrenko

Daňový zákon by měl být poloviční

Hospodářské noviny, 28.-30.3.2008, roč. 52, č. 62, s. 11

Rozhovor s náměstkem ministra financí, mj. o možném zmenšení rozsahu daňového zákona a rovněž daňového přiznání.

Václav Benda

DPH při prodeji knih, novin a časopisů. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 4, s. 16-17

V úvodu této části příspěvku o výrobcích, pro něž platí snížená sazba daně, zejména pak o praktickém problému, který představuje posouzení skutečnosti, zda reklama nepřesahuje 50 % plochy novin a časopisu. Dále následují příklady praktické aplikace (prodej časopisu na základě kupní smlouvy, prodej knih prostřednictvím komisionáře v tuzemsku).

Václav Benda

DPH v zemědělství

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 5, s. 1-7

K problematice uplatňování daně z přidané hodnoty v zemědělství - vymezení daňových subjektů a jejich registrace, předmět daně a místo plnění při prodeji zemědělských produktů, povinnost přiznat daň a datum uskutečnění zdanitelného plnění, základ, sazby a odpočet daně. Příklady praktické aplikace.

Peter Marčan

Drahý boj s daňovými úniky

Trend, 2008, č. 9, s. 28-29

Registrační pokladny v SR. Boj s daňovým únikem a plán zavedení fiskálních pokladen; odhad souvisejících nákladů na straně podnikatelů, odhad efektu pro fiskál neuveden.

Robert Pelka

Ekologické daně

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 1, s. 9-14

Tzv. ekologické daně (legislativní úprava), systém zdanění, omezení nakládání s energetickými produkty, předmět daně, základ a sazba daně, daňová zvýhodnění, povolení (2 typy), doklady (daňový doklad a doklad o prodeji), evidence, daňové přiznání aj. - Viz též Praktický poradce v daňových otázkách č. 7/2008, s. 1-30.

By Tony Barber and Haig Simonian

EU states back call to target tax havens

Státy EU podporují snahy zaměřit se na daňové ráje

Financial Times, 5.3.2008, No. 36632, p. 1

Razie Německa na neplatiče daní si získala podporu mezi dalšími státy EU. Ke snaze o tvrdší pravidla proti daňovým únikům se připojila většina zemí, pozornost se zaměřuje na daňové ráje jako Lichtenštejnsko, Andorra a Monako. Zpráva Evropské komise k této problematice by měla být předložena v dřívějším termínu, a to v květnu t.r. - K problematice viz i článek na s. 9 pod názvem Stop this timidity in ending tax haven abuse.

Gunter Ammann

Feststellung des umsatzsteuerlichen Leistungsorts bei Vermietung von international eingesetzten Güterbeförderungsmitteln

Určení místa plnění pro potřeby daně z obratu u pronájmu prostředků nákladní dopravy s mezinárodní působností

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. März 2008, Jg. 57, Heft 5, S. 175-181

Příspěvek upozorňuje na problémy spojené s obratovým zdaněním pronájmu nákladních vozidel na trasách mezi Německem a nečlenskými zeměmi EU, které však vedou přes území dalších členských zemí EU. Na praktickém příkladě dokládá problémy se stanovením místa plnění u pronajatých vozidel a navrhuje některé způsoby řešení. - Pozn.

Dieter Dziadkowski

Freistellung des Existenzminimums nach § 32a EStG insbesondere in Ballungsräumen unzureichend

Daňové osvobození existenčního minima podle § 32a zákona o dani z příjmů je zejména v územních aglomeracích nedostatečné

Finanz-Rundschau, 5. Februar 2008, Jg. 90, Heft 3, S. 124-127

Na základě rozboru právní úpravy sociální pomoci a daňového práva autor dokládá, že v Německu je v řadě regionů nedostatečné daňové osvobození existenčního minima podle § 32a odst. 1 č. 1 zákona o dani z příjmů. Domnívá se, že zejména v územních aglomeracích nejsou zohledněny např. vyšší nájmy a vedlejší náklady na bydlení, vyšší ceny základních potravin aj., chybí též aktualizace podle inflačního vývoje. - Pozn.

Daniel Schönwitz, Stefan Hajek

Gefährliche Mitwisser

Nebezpeční zasvěcenci

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 9, S. 116-126

Boj s daňovým únikem v Německu nabírá na obrátkách, celou zemí probíhá vlna daňových kontrol v nebývalé intenzitě. Finanční úřady vybavované stále většími kompetencemi a informační podporou prověřují daňovou morálku na všech úrovních společnosti. Obavy jsou namísto a opravdu se netýkají jen bohatých. Skandál okolo nadací (typu Zumwinkel) vlastně přichází daňovým pátračům vhod, protože jistě přinese mnoho informací o dalších případech z okruhu bezprostředně podezřelých - počítá se s tím, že diskuze o daňovém skandálu přispěje k velkému počtu udání (finanční úředníci dostávají stále častěji "tipy" od občanů). K finančním kontrolám celníků zaměřeným na práci na černo. Plán založení spolkové daňové správy (zatím jsou pátrací akce k daňovému úniku záležitostí jednotlivých zemí, které "daňovou policii" také samy hradí a případné daňové doplatky zhruba z 50 procent odvádějí státu). K instrumentu vlastního udání; tresty, pokuty. - K tématu také Handelsblatt, 21.2.2008, č. 37, s. 1 a 3.

Richard Resch

The German tax reform 2008. Part 1

Německá daňová reforma v r. 2008. Část 1

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 3, p. 99-106

Zákon o daňové reformě v r. 2008 obsahuje řadu změn v dani z příjmů fyzických i právnických osob. První část tohoto článku se zaměřuje na všeobecné systémové změny a dále na snížení sazby daně z podnikových příjmů, výpočet obecní podnikatelské daně, právo zadržení u veřejných obchodních společností a nový systém zdanění dvojího příjmu. - Vysvětl.

Stefan Homburg

Germany's company tax reform act of 2008

Německý zákon o reformě podnikových daní 2008

FinanzArchiv, December 2007, Vol. 63, No. 4, p. 591-612

Autor přehledně seznamuje s hlavními body aktuální reformy podnikového zdanění v Německu platnými od 1.1.2008. Nejprve vysvětluje politické pozadí reformy a hodnotí změny z ekonomického hlediska. Dále probírá jednotlivé části reformy pro rok 2008 podle hlavních bodů změn a upozorňuje i na odlišnosti od běžných mezinárodních standardů. - Pozn.

Stefan Homburg

Das Halbeinkünfteverfahren und die Kirchensteuer

Tzv. "metoda zdanění 50 %" a církevní daň

Finanz-Rundschau, 25. Februar 2008, Jg. 90, Heft 4, S. 153-159

V souvislosti se zavedením tzv. "metody zdanění 50 %" (Halbeinkünfteverfahren), podle které se od fiskálního roku 2001 daň z příjmu aplikuje jen na polovinu dividend obdržných akcionářem, autor zkoumá oprávnění použít tuto metodu v rámci stanovení církevní daně. Na konkrétních příkladech judikátů dokládá, že tato problematika je v současné době předmětem sporu u řady finančních a správních soudů. - Pozn.

Axel Schrinner

Hebt ein starker Staat die Steuermoral?

Zvyšuje silný stát daňovou morálku?

Handelsblatt, 20.2.2008, Nr. 36, S. 4

Úvaha k dosahování a faktorům daňové morálky. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 4/2008.

Internationaler Vergleich der steuerrechtlichen Förderung von Altersvorsorgeaufwendungen und deren Besteuerung bei Wegzug des Berechtigten ins Ausland**Mezinárodní srovnání daňové podpory výdajů na zabezpečení ve stáří a jejich zdanění při odchodu příslušné osoby do zahraničí**

Monatsbericht des BMF, Januar 2008, Nr. 1, S. 57-65

Článek upozorňuje na problémy, které vznikají daňové správě při uplatňování fiskálních nároků u vyplácených příjmů ve stáří v případě, že příslušná osoba přesídí do zahraničí. V Německu i v dalších zemích EU platí v tomto směru systémy odloženého zdanění, které nepočítají se současnou narůstající mobilitou osob. Evropské právo i stávající dohody o zamezení dvojího zdanění nedávají příliš prostoru pro řešení těchto fiskálních nároků.

Jaroslav Kratochvíl

Kdy je třeba vycházet ze zákona o správě daní a poplatků a kdy z celního zákona

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 5, s. 15-18

Autor hledá odpovědi na otázky k problematice posuzování úkonů způsobilých přivodit prolongaci subjektivní lhůty pro vyměření daně podle zákona o správě daní a poplatků a poukazuje na průlomovou judikaturu NSS. Stručně také odkazuje na rozsudek NSS ze srpna 2007, který se týká prekluze pro vybrání a doměření celního dluhu, a upřesňuje, kdy postupovat podle celního zákona, a kdy podle zákona o správě daní a poplatků.

KPMG: ČR patří k nejméně atraktivním daňovým zemím

Finanční management, 2008, roč. 5, č. 1, s. 47-48

Komentář k žebříčku daňové přitažlivosti evropských zemí sestavenému společností KPMG International. - K tématu také Moderní řízení, 2008, č. 2, s. 10.

Marcela Zbožínková, Svatopluk Svatoš

Lákání s ručením omezeným

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 9, s. 62-63

Ke změnám v české legislativě, které by měly přilákat zahraniční společnosti k zakládání holdingových center. Podrobněji o pravidlech osvobození kapitálových příjmů od daně v České republice (k novele zákona o daních z příjmů s účinností od 1. ledna 2008). Také o přísně nastavených pravidlech nízké kapitalizace, která jsou pro zahraniční společnosti největší brzdou.

Zdeněk Morávek

Lhůty v daňovém řízení ze strany správců daně

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 5, s. 23-26

Lhůty pro vyměření daně dle zákona o správě daní a poplatků, podrobně o pokynu MF č. D-308 o stanovení lhůt v daňovém řízení (3 skupiny lhůt - 6 měsíců, 3 měsíce, 30 dní), závaznost lhůt.

Sonia Shinde

"Mein ganzes Geld ist doch weg!"**"Už jsem přece přišla o všechny peníze!"**

Handelsblatt, 7.2.2008, Nr. 27, S. 26

Pohled na povinnost zdanění fiktivního zisku v Německu v souvislosti s případem zkrachovalé společnosti Phoenix (obchodující s opcemi), již mnozí (drobní) investoři často svěřili veškeré své peníze za příslib dvoumístného výnosu. Po vyhlášení insolvence Phoenixu investoři přišli nejen o své vklady, ale musí uhradit daň z fiktivního zisku a příp. i pokutu za daňový únik. Pohled finanční správy na výběr daně z fiktivních zisků a příjmů, o nichž rozhodl Spolkový finanční dvůr již koncem roku 1997.

Christian Ramthun

Der nächste Hammer**Další úder**

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 8, S. 29

Německá vláda sice proklamuje úmysl snížit byrokratické náklady, ale např. reforma daně dědické dokazuje pravý opak. Kritika výše administrativních nákladů chybně nastavených Ministerstvem

financí v případě odkázaných/dědičných podniků. Příklad velké firmy Piepenbrock prezentuje povinnosti podniku vůči finančnímu úřadu, které předcházejí osvobození od daně dědické.

Alexander v. Wedelstädt

Neuerungen und Änderungen im Umkreis der Abgabenordnung

Novinky a změny v oblasti poplatkového řádu

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 1/2, S. 16-22

Boj s daňovým únikem v Německu. K dopadům nové úpravy zákona o dohledu nad telekomunikacemi na poplatkový řád, resp. na paragrafy, které se týkají trestných činů (např. změny v definici daňového úniku ve značném rozsahu). Předpisy k poskytování závazné informace (forma, obsah žádosti); AEAO. - Pozn.

Tomáš Czwitkovics

Niet úniku pred poplatkami

Trend, 2008, č. 8, s. 28

Veřejnoprávní poplatky v SR. STV, SRo; k sloučenému měsíčnímu poplatku za rozhlas a televizi (v tabulce výše poplatku pro fyzické a právnické osoby).

Pavel Kyselák

Nová smlouva s Tádžikistánem

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 2, s. 50-54

K nové smlouvě mezi Českou republikou a Tádžickou republikou o zamezení dvojímu zdanění v oboru daní z příjmů a z majetku, která vstoupila v platnost dne 19. října 2007 (a provádět se začala od 1. ledna 2008). Struktura nové smlouvy, podrobněji k některým jejím ustanovením (např. stálá provozovna, zajištění daně, sdružené podniky, příjmy z dividend, osvobození, příjmy z úroků, licenční poplatky, tantiémy apod.).

Henrik Jacobsen Kleven, Claus Thustrup Kreiner

Optimal taxation of married couples with household production

Optimální zdanění manželů se zohledněním prací v domácnosti

FinanzArchiv, December 2007, Vol. 63, No. 4, p. 498-518

Autoři modelovým způsobem analyzují problematiku optimálního zdanění manželských párů vytvářejících v domácnostech část spotřebních statků. Zkoumají, za jakých podmínek je výhodnější společné zdanění manželů a porovnávají různé modelové přístupy k této problematice. - Pozn.

Olga Holubová

Otázky kolem skupinové registrace

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 4, s. 1-5

K novému institutu - tzv. skupinové registraci, který do systému DPH (s účinností od 1. ledna 2008) zavedla novela zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. V příspěvku autorka popisuje principy skupinové registrace a upozorňuje na některé výkladové problémy souvisejících zákonných ustanovení. Podrobněji např. k problematice výše podílu kapitálové účasti, odpovědnosti členů skupiny, daňových dokladů a daňové evidence apod. - Pozn.

Bruno Gouthiere

Overview of the French CFC legislation

Přehled francouzské legislativy pro podniky se zahraniční účastí

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 2, p. 50-57

Přehled francouzské daňové legislativy pro podniky pod zahraniční kontrolou: kontext a základní principy, uplatňování pravidel a jejich důsledky, soulad legislativy s daňovými smlouvami, relevantní výjimky aj. - Vysvětl.

Eva Sedláková

Pátá novela zákona o daních z příjmů schválená v roce 2007

Účetnictví, 2008, č. 2, s. 38-40

Stručná informace o změnách, které přinesl zákon č. 296/2007 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, a které se týkají zákona o daních z příjmů (s účinností od 1. ledna 2008).

Wolfgang Mitschke

Plädoyer für eine Nichtanwendung der EuGH-Rechtsprechung im Bereich der direkten Steuern
Obhajoba neaplikování jurisdikce Evropského soudního dvora v oblasti přímých daní

Finanz-Rundschau, 25. Februar 2008, Jg. 90, Heft 4, S. 165-174

Autor upozorňuje na potíže, které vyplývají z aplikace stále se měnící jurisdikce Evropského soudního dvora v oblasti přímých daní na německé podmínky. Důvodem je zejména chybějící harmonizace právních předpisů mezi členskými státy EU (právní úprava přímých daní je v kompetenci jednotlivých zemí) a z toho plynoucí konkurenční prostředí v této oblasti. - Pozn.

Eva Sedláková

Požizování, provozování a vyřazování hmotného majetku z hlediska daně z příjmů. Část 2.,
Samostatné movité věci pořizované poplatníkem formou finančního operativního leasingu
[Pokrač.]

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 1, s. 37-45

V úvodu autorka nejprve upozorňuje za změny vyvolané novelou zákona o daních z příjmů (zák. č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů), a doplňuje tak údaje uvedené v č. 3/2007 tohoto časopisu. Dále o obecných podmínkách pro zahrnování nájemného do výdajů v případě koupě najaté movité věci, o nájemném jako součásti vstupní ceny, o nájemném sjednaném v cizí měně, o nájemném při odcizení najatého majetku apod. Doplněno četnými příklady. - Pokračování stejnojmenného článku z č. 3/2007.

Fabiola Annacondia and Walter van der Corput

Practical information on European VAT : January/February 2008

Praktické informace o evropské DPH : leden/únor 2008

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, No. 1, centr. sect. green pages (11 p.)

Jako tradičně přináší první číslo nového roku informace o DPH ve většině evropských zemí (členů i nečlenů EU) včetně standardních a snížených sazeb DPH, různých prahových hodnot a formátu identifikačních čísel DPH a informace o úřadovnách národní daňové správy, kde nerezidenti musí podávat žádosti o vrácení DPH nebo mohou získat informace o národních pravidlech k DPH. Údaje obsažené v přehledu získali editoři časopisu od svých korespondentů na počátku r. 2008.

Dagmar Fitříková, Dagmar Procházková

Přemístění obchodního majetku v rámci Evropského společenství

Účetnictví, 2008, č. 2, s. 34-37

K tzv. přemístění obchodního majetku pro účely uskutečňování ekonomických činností českého plátce v jiném členském státě EU - z pohledu zákona o dani z přidané hodnoty. Podrobněji o specifických případech dodání a pořízení zboží nejen z pohledu DPH, ale i ve vazbě na jejich zaúčtování. Doplněno příklady. - Test k článku je zařazen na s. 37-38 tohoto čísla čas.

Charles E. McLure, Jr.

Rationalizing EU taxation of commercial motor fuel: harmonized rates versus apportionment - technological considerations. [2.]

Racionalizace zdanění pohonných hmot pro komerční účely v EU: harmonizované sazby versus poměrné rozdělení - technické aspekty. [2.]

Bulletin for international taxation, 2008, Vol. 62, No. 3, p. 121-128

Ve druhém ze série dvou článků jsou rozebírány technologické postupy, které by se mohly použít při realizaci systému poměrného rozdělení zdanění pohonných hmot pro komerční účely a/nebo poplatků za užívání silnic. Jedná se o metody zaznamenávání celé vzdálenosti ujeté v dané zemi a o systémy, které vybírají mýto na dálnicích. Autor dochází k závěru, že jakmile bude v celé EU zaveden systém sledování pohybu pomocí satelitu, budou k dispozici záznamy potřebné k poměrnému rozdělení pohonných hmot podle vzdálenosti ujeté v každé členské zemi. - Vysvětl. -- První článek k této problematice vyšel v Bulletin for international taxation, 2008, č. 1, s. 19-31.

Jan Ingeduld

Ráj možná ne, oáza jistě : daně na Slovensku

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 11, s. 70-71

O slovenském daňovém systému a jeho přitažlivosti z pohledu podnikatele. Podrobněji k rovné dani, k osvobození od daně z příjmů, k DPH a dalším daním. Závěrem se konstatuje, že Slovensko sice není přímo daňovým rájem, ale výší zdanění patří mezi nejvýhodnější evropské státy. - K tématu viz i další dva stručné články na s. 72 tohoto čísla časopisu.

Walter Hellerstein

Recent developments in US subnational state taxation with international implications

Novinky v daňových systémech jednotlivých amerických států s mezinárodními důsledky

Bulletin for international taxation, 2008, Vol. 62, No. 2, p. 77-86

Daňové režimy jednotlivých amerických států fungují nezávisle a často rozdílně od federálního daňového režimu. Tyto rozdíly mohou mít významné mezinárodní důsledky. V článku se rozebírají tři novinky v daňových systémech amerických států zajímavé z mezinárodního hlediska. - Pozn.

Udo Ebert

Redistributional preference in environmental policy

Redistribuční preference při ochraně životního prostředí

FinanzArchiv, December 2007, Vol. 63, No. 4, p. 548-562

Příspěvek se zabývá problematikou přerozdělování nákladů v ekologické politice. Modelovým způsobem zkoumá možné dopady různých variant ekologických opatření, zejména pokud jde o interakci dopadů, při zvolené ekologické politice. Zaměřuje se přitom na dva nástroje: optimální normy emisí a optimální ekologickou daň. - Pozn.

Ivan Brychta

Reforma daní 2008. (4.), Změny u OSVČ

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 4, s. 19-22

Tato část seriálu k daňovým změnám v souvislosti s reformou veřejných financí se týká podnikajících fyzických osob (OSVČ). Pojistné OSVČ z pohledu daňových nákladů, vyúčtování záloh na pojistné za rok 2007, vyměřovací základ, cestovní náhrady podnikatelů. Doplněno příklady.

Ivan Brychta

Reforma daní 2008. (5.), Novinky pro právnické osoby

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 5, s. 19-22

Tato část seriálu k daňovým změnám v souvislosti s reformou veřejných financí se týká pouze právnických osob (sazba daně z příjmů, společný systém zdanění a jeho možnosti, osvobození příjmů mateřské společnosti apod.). Doplněno několika příklady.

Jana Šťovíčková, Adham Hafoudh

Reforma finančních a pojišťovacích služeb v EU

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 2, s. 36-37

O plánovaných změnách v oblasti nepřímých daní (na úrovni EU) u finančních a pojišťovacích služeb. Důvod reformy a její přípravy, koncept a cíle reformy, uplatnění tří postupů (modernizace definic finančních a pojišťovacích služeb, zavedení možnosti volby zdaňování těchto služeb a možnosti osvobození služeb poskytovaných skupinou pro její členy), výhody uvedeného konceptu.

Donata Riedel

Reiche zahlen die höchsten Steuern

Bohatí platí nejvyšší daně

Handelsblatt, 25.2.2008, Nr. 39, S. 5

K výsledkům studie DIW (Německý institut ekonomického výzkumu) věnované podílu bohatých německých občanů na celkově vybrané dani z příjmů. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 4/2008.

P. David, D. Nerudová

Selected problems of value added tax application in the agricultural sector of the European Union internal market

Vybrané problémy aplikace daně z přidané hodnoty v zemědělském sektoru jednotného vnitřního trhu Evropské unie

Agricultural economics, 2008, Vol. 54, No. 1, p. 1-11

Autoři analyzují harmonizaci nařízení EU v oblasti daně z přidané hodnoty a poukazují na rozdíly v jejím uplatňování, které ovlivňují nejen zemědělské podniky. Zaměřují se přitom na čtyři členské země EU, jež přistoupily v roce 2004 (ČR, Polsko, Slovensko a Maďarsko), a na Rumunsko, které vstoupilo do EU v roce 2007. Z praktických poznatků z aplikace nařízení EU o DPH v oblasti přeshraničních transakcí vyvozují problémové oblasti vyžadující nápravu směrem k zajištění principu neutrality DPH a její efektivní existence na území EU.

Susan Kriete-Dodds

Staatliche Förderung der Riester-Rente für das Jahr 2003

Státní podpora tzv. Riester-Rente v roce 2003

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 1, S. 60-68

Příspěvek informuje o uplatnění tzv. Riester-Rente (státem podporovaného kapitálově krytého důchodového pojištění) v Německu v roce 2003. Soustřeďuje se přitom na státní podporu probíhající formou příspěvku při uzavření smlouvy, příp. daňového zohlednění placených příspěvků a sleduje její objem a rozdělení podle různých hledisek. - Pozn.

Jiří Nesrovnal, Iveta Nesrovnalová

Stabilizace veřejných rozpočtů a daně z příjmů právnických osob - vybrané oblasti. 1. část

Daňový expert, 2008, roč. 4, č. 1, s. 2-12

K novele zákona o daních z příjmů v rámci tzv. stabilizace veřejných rozpočtů. Autoři se zaměřují na komentování některých sporných a nejednoznačných bodů této novely (z hlediska daně z příjmů právnických osob). Podrobněji např. k problematice osvobození příjmů od daně, k sazbě daně z příjmů právnických osob, k ceně obvyklé v případě půjčky, k otázce leasingu apod.

Stravenky a daně

Finanční management, 2008, roč. 5, č. 1, s. 61

Stravovací poukázky v ČR; k disproporcím v daňové uznatelnosti závodního stravování.

Andreas Musil, Björn Volmering

Systematische, verfassungsrechtliche und europarechtliche Probleme der Zinsschranke

Problémy úrokové meze systematické a z pohledu ústavního a evropského práva

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 1/2, S. 12-16

Přehled k úpravě horní úrokové meze v § 4h německého zákona o dani z příjmů a § 8a zákona o dani korporační s přiblížením otázek daňové systematiky a ústavněprávních otázek v souvislosti s objektivním principem netto. Pohled evropského práva na možnosti uplatnění předpisů k úrokovému limitu především z hlediska daňových jednotek (obcházení limitu domácími a přeshraničními koncernovými společnostmi). - Pozn.

Monika Hrdličková

... tam u mýtných bran

Clo-douane, 2008, roč. 42, č. 2, s. 14-15

Zpoplatnění silnic v ČR; provoz elektronického mýtného, k nové profesi celník-mýtař a efektu její činnosti v roce 2007 (statistika zpoplatnění v rámci kontrolní činnosti, výše uložených pokut, úspěšnost vymáhání).

Jakob Bundgaard and Arne Mollin Ottosen

Tax avoidance and capital gains on securities: lessons from recent Danish Supreme Court cases
Vyhýbání se placení daní a kapitálové zisky z cenných papírů: poučení z nových případů dánského Nejvyššího soudu

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 2, p. 59-69

Vyhýbání se placení daní a aktivní daňové plánování jsou globálními jevy. Používané postupy jsou často stejné a proto je zajímavé porovnat, jak jsou takové postupy hodnoceny u příslušných národních soudů. V článku se rozebírají poslední případy dánského Nejvyššího soudu, který se zabýval daňovými úniky a plánováním ve vztahu ke zdanění kapitálových výnosů z cenných papírů. - Vysvětl.

Roland Felkai

Tax changes in Hungary in 2008

Daňové změny v Maďarsku v r. 2008

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 3, p. 149-150

Stručná informace o novinkách v maďarské daňové soustavě platných od 1. ledna 2008, zejména pokud jde o daň z příjmů fyzických a právnických osob, DPH, místní daň z nemovitostí a darovací daň.

Lukasz Stankiewicz

Tax reform in France: Sarkozy's tax package of August 2007

Daňová reforma ve Francii: Sarkozyho soubor daňových opatření ze srpna 2007

Bulletin for international taxation, 2008, Vol. 62, No. 2, p. 67-76

Článek podává přehled o daňových opatřeních francouzského prezidenta Sarkozyho ze srpna 2007 v podobě zákona ve prospěch práce, zaměstnanosti a kupní síly. Jsou rozebírána hlavní ustanovení souboru daňových opatření včetně osvobození od daní u příjmu z práce přesčas, daňového úvěru u úroků z hypoték, reformy přímého maximálního limitu daně a podstatného snížení daně z kapitálu. Dále je analyzováno rozhodnutí francouzského Ústavního soudu, který podpořil přímý maximální limit daně, ale zamítl jiné daňové opatření z toho důvodu, že porušuje zásadu rovnosti. - Pozn.

Mayra O. Lucas Mas

Transfer pricing for VAT in Spain

Tvorba převodních cen z hlediska DPH ve Španělsku

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, No. 1, p. 37-45

Směrnice 2006/69/ES umožňuje daňovým úřadům upravit ocenění některých transakcí zboží a služeb v případě, že se deklarovaná hodnota liší od "hodnoty otevřeného trhu". Článek přináší podrobnosti o nové úpravě převodních cen ve Španělsku, která byla přijata na základě této směrnice. - Vysvětl.

Bertrand Benoit and Vanessa Houlder

Trounced on tax : raids aim to halt Europe's havens

Daňový nářez : razie mají udělat přítrž daňovým rájům

Financial Times, 6.3.2008, No. 36633, p. 9

Rozsáhlé pátrání německých úřadů po daňových únicích by mohlo znamenat zvrát v boji vyspělých zemí, které se už řadu let snaží vypáčit bankovní tajemství z "daňových rájů". Skandál kolem daňových úniků a negativní publicita způsobily, že země jako Lichtenštejnsko, Monako aj. by mohly přehodnotit svůj postoj. Šetření má i svůj psychologický dopad na německé občany, kteří se v současnosti sotva odváží otevřít si účet u lichtenštejnské banky, a někteří provinilci ochotněji poskytují informace.

Gregor Roth

Unternehmensteuerreform 2008: Widerspruch zum Spendenabzug des Gesetzes zur weiteren Stärkung des bürgerschaftlichen Engagements

Reforma podnikových daní 2008: rozpor s odpočtem darů v zákoně o dalším posilování občanské angažovanosti

Finanz-Rundschau, 5. März 2008, Jg. 90, Heft 5, S. 209-217

Autor dokládá, že nová daňová úprava odpočtu darů pro obecně prospěšné účely v rámci reformy podnikového zdanění 2008 (pro zdaňovací období 2009 poprvé zavedena srážková daň - § 32d EStG - zákona o dani z příjmů) vede k popírání zákona o dalším posilování občanské angažovanosti.

Důvodem je nivelizace daňových stimulů vznikající v důsledku rozšířené úpravy odpisů zvláštních výdajů (§ 10b odst. 1 a odst. 1a EStG). - Pozn.

Milena Drábová

Uplatňování daně z přidané hodnoty u služeb. 4. část, Katalogové služby - věcné vymezení

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 2, s. 28-33

V této části článku autorka navazuje na předchozí díl, v němž se podrobněji věnovala problematice zdaňování služeb vyjmenovaných v § 10 odst. 6 zákona o DPH, jež jsou souhrnně označovány jako tzv. katalogové služby, a provádí jednotlivými kategoriemi těchto služeb z hlediska jejich věcného vymezení (např. reklamní služby, služby poradenské, překladatelské a tlumočnické služby, poskytnutí pracovní síly aj.).

Martin Jaroš

Veľké spájanie: dane, clá a odvody

Trend, 2008, č. 7, s. 8

K plánu slovenské vlády sloučit daňové a celní orgány (první etapa projektu Unitas) do roku 2011, posléze ve druhé etapě do roku 2013 připojit správu odvodů. Předpoklad zjednodušení administrativy pro podniky i občany v oblasti daní a odvodů. Zrušení odvodů zaměstnavatele, přenos celého odvodového zatížení na zaměstnance (cena práce v nové hrubé mzdě).

Christoph Wäger

Versicherungs- und Finanzdienstleistungen : Entwürfe zu Änderungen der Mehrwertsteuersystemrichtlinie und zur Festlegung von Durchführungsbestimmungen
Pojišť'ovací a finanční služby : návrhy na změny směrnice k systému daně z přidané hodnoty a na stanovení prováděcích předpisů

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Februar 2008, Jg. 57, Heft 3, S. 102-114

Příspěvek představuje návrhy změn v systému daně z přidané hodnoty v oblasti pojišť'ovacích a finančních služeb a změn při sestavování výkladové směrnice k této zákonné úpravě. Tyto návrhy zveřejnila Evropská komise dne 28.11.2007 a prozatím tak uzavřela několikaletou diskusi o reformě předpisů v této oblasti. Navrhované změny se týkají zejména osvobození od daně pro uvedenou oblast služeb a jejich zprostředkování. - Pozn.

Danuše Nerudová

Zdaňování korporací v Evropské unii. 1. část, Návrh základní úpravy systému společného konsolidovaného základu daně korporací

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 2, s. 43-49

Historický vývoj snah Evropské komise o harmonizaci korporálního zdaňování (přehled směrnic ES, tzv. daňový balíček z roku 2003, projekt CCCTB). Podrobněji ke konkrétním návrhům a postupům, jež návrh budoucí směrnice, zavádějící společný konsolidovaný základ daně, obsahuje (definice společností, vykazování nákladů a výnosů, definice dlouhodobého majetku, oceňování, odpisování dlouhodobého majetku, přenos ztrát apod.). Doplněno příklady.

Ondřej Dráb, Milena Drábová

Změny v daňových předpisech od 1.1.2008. 2. část

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 2, s. 2-11

Pokračování přehledu změn v oblasti daní z příjmů (např. odpisy majetku, zaměstnanecké benefity, opravné položky a rezervy, rozšíření editační povinnosti). Dále ke změnám a novinkám v oblasti DPH, daně z nemovitostí, daně dědické a daně darovací, daně z převodu nemovitostí, spotřebních daní a také k zavedení ekologických daní.

Reinhold Boehmer, Franz Rother, Roland Tichy

Zweites Gesicht

Druhá tvář

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 8, S. 56-57

Daňový únik v Německu. K případu K. Zumwinkela (šéf polostátní firmy Deutsche Post), který investicemi do lichtenštejnských nadací připravil stát o cca milión eur na daních. - K tématu také příspěvky na s. 58-60.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 4/2008

Sazby DPH k 1.1.2008 - snížená či základní. Kdy a jak zaplatit daň. Měsíční zálohy na daň ze superhrubé mzdy. Slevy na dani u poplatníka daně z příjmů FO v roce 2008. Odměny statutárních orgánů zdaněné v roce 2008. Pronájem nemovitostí, daň z příjmů a DPH. Daň z příjmů při prodeji pozemků. Mandátní smlouva v DPH. Souhrnné hlášení, následné souhrnné hlášení [o dodání zboží do jiného členského státu atd.]. Pronájem z hlediska DPH. DPH u převodu pozemku.

Daňový TIP

č. 6/2008

Daňové posuzování úroků z úvěrů a půjček od roku 2008. Manka a škody, likvidace zásob a jejich zahrnování do daňových nákladů. Oznamovací povinnost správci daně. Zdanění výhry z reklamní soutěže. Jakým kurzem přepočítat DPH u dodání zboží z EU?

č. 7/2008

Praktický postup výpočtu neuznatelných finančních nákladů dle § 25 odst. 1 písm. w) ZDP. Nealkoholické nápoje poskytované zaměstnancům - daňová úprava 2008. Paušalizace cestovních náhrad. Daňová uznatelnost odpisů. Podléhá bonus - věcný dar dani darovací? Nárok na dovolenou. DPH v případě dovozu ojetého vozidla ze zahraničí. Je povinnost provádět test na staré úvěry a půjčky? Jak archivovat doklady? Jakou DPH máme na faktuře uvádět?

Ekonomické vědy. Ekonomie

Michaela Hoffmann

Kühler Apokalyptiker

Chladný apokalyptik

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 8, S. 45

Metoda generačních bilancí amerického ekonoma L.J. Kotlikoffa má pomoci ověřit, která fiskální politika je udržitelná a jak se finanční zátěže rozdělí na jednotlivé generace. Kotlikoff tvrdí, že "my všichni si žijeme nad poměry" a musí tedy nastoupit krácení sociálních plnění, jinak dojde k fiskálnímu vykořisťování budoucích generací. Princip generační bilance.

Pavel Sirůček

Nositelé Nobelovy ceny za ekonomii za rok 2007

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 1, s. 123-128

Pojednání o třech nositelích Nobelovy ceny za ekonomii za rok 2007 - L. Hurwiczovi, E. S. Maskinovi a R. B. Myersonovi (za práce z oblasti kvantitativní ekonomie, resp. ekonometrie). Stručné životopisy, přehled díla. Teorie vytváření mechanismů (mechanism design theory).

Magdaléna Přívarová

Teória regulovania a jej vzťah k hlavným prúdom ekonomického myslenia

Ekonomický časopis, 2007, roč. 55, č. 9, s. 916-928

Vznik a formování teorie regulace, objasnění základních pojmů.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Frank M. Drost

Bund haftet nicht für die BaFin

Stát neručí za Spolkový úřad dozoru nad finančními službami

Handelsblatt, 14.2.2008, Nr. 32, S. 23

BaFin, zákon o modernizaci struktury dozoru v Německu (změna vedení úřadu, rozdělení funkcí 5členného direktoria). Potvrzení dosavadní praxe, při níž je soukromý úvěrový sektor povinen uhradit škodu způsobenou zaměstnanci BaFin.

Tomáš Tözsér

Cezhraničné bankovníctvo a európsky bankový dohľad

Biatic, február 2008, roč. 16, č. 2, s. 13-16

K rostoucímu významu přeshraničního bankovníctví v Evropě a k novým rizikům, které přináší. Podrobněji o systému bankovního dohledu v rámci EU a o jeho zdokonalování. - Pozn.

Petra Davidová, Eva Komárková

Český bankovní sektor vs. evropské banky

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 2, s. 26-29

Český bankovní sektor jako nedílná součást evropského bankovního trhu, avšak se specifickými rysy. Důvody rozdílných charakteristik bankovních sektorů mezi regiony i jednotlivými zeměmi, sblížení úrovní bankovního podnikání, úvěrová expanze v nových členských zemích EU, podíl zahraničních vlastníků, mezinárodní srovnání ve vybraných oblastech, vysoce ziskové evropské banky, vliv národní legislativy na ziskovost domácích bank, vzestup internetového bankovníctví apod.

Deutsche Bundesbank Geschäftsbericht 2007

Deutsche Bundesbank Annual report 2007

Výroční zpráva Německé spolkové banky za rok 2007

Deutsche Bundesbank - Geschäftsbericht ..., [2008], S. 7-165

Deutsche Bundesbank - Annual Report, [2008], S. 7-155

Výroční zpráva Německé spolkové banky (Deutsche Bundesbank) za rok 2007. Obsahuje roční účetní závěrku této banky za rok 2007 a přehled jejích organizačních, personálních a jiných aktivit. Součástí výroční zprávy je přehled peněžní politiky a hospodářského vývoje v Německu a eurozóně včetně mezinárodního rámce. Pozornost je věnována též otázkám měnového a finančního systému a bankovního dozoru. - Pozn. - Výroční zpráva je dostupná v německé a anglické jazykové verzi.

Jana Mravcová, Martina Pažitková

Dvojité cenovky s dvojakým metrom

Trend, 2008, č. 9, s. 16-17

Plán zavedení eura v SR; ochrana spotřebitele formou duálního oceňování. K výjimce u povinné informace o ekvivalentních cenách (v obchodech s méně než 5 příp. 10 zaměstnanci). K technické stránce registračních pokladen (do roku 2010 by mj. měly mít zabudovaný modul, který by měl bránit daňovým únikům). Časové rozmezí pro uvádění dvojitých cen; problematika kontrol duálního zobrazování cen.

Christof Schürmann, Cornelius Welp, Melanie Bergemann

Elitärer Zirkel

Elitářský okruh

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 7, S. 46-50

Za rozšířením finanční krize stojí "kartel spoluvníků", kteří nastavili systém přímo vyzývající ke ztrátě zodpovědnosti. Přelití původně lokální americké hypoteční krize do ostatních regionů způsobila bankovní představenstva, ratingové agentury, auditori i organizace s kompetencemi pro nastavení účetních předpisů. Znázornění mechanismu současné finanční krize, při níž z malých úvěrů vznikla miliardová rizika. Schéma propojení profitujících účastníků při posuzování bilancí. Prognóza celkových škod a dopadů finanční krize.

By Tony Barber

EU to propose code of conduct for wealth funds

EU navrhne kodex chování pro státní fondy

Financial Times, 23./24.2.2008, No. 36623, p. 1

Evropská komise chce předložit návrh dobrovolného kodexu chování pro světové státní fondy. Ten by určoval základní standardy správy a řízení a transparentnosti fondů. Podobné směrnice připravuje i Mezinárodní měnový fond. Fondy poskytují potřebnou likviditu světovým finančním trhům, ale politici i veřejnost v EU a USA vyjadřují obavy z toho, že fondy získávají podíly ve významných podnicích a sektorech.

Jean-Louis Beffa and Xavier Ragot

The fall of a financial model

Pád finančního modelu

Financial Times, 22.2.2008, No. 36622, p. 9

Probíhající změny ve světové ekonomice a na finančních trzích znamenají konec současného standardního modelu finančního kapitalismu. Model prochází třemi krizemi, které souvisejí se změnami vztahů mezi vládami a trhy. Demokratické vlády budou zřejmě muset delší dobu jednat s méně demokratickými ekonomikami, které využívají mechanismy finančních trhů k politickým cílům.

Integrierte sektorale und gesamtwirtschaftliche Vermögensbilanzen für Deutschland

Integrated sectoral and overall balance sheets for Germany

Integrované odvětvové a národohospodářské bilance majetku za Německo

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Januar 2008, Jg. 60, Nr. 1, S. 31-47

Deutsche Bundesbank - Monthly report, January 2008, Vol. 60, No. 1, p. 31-45

Příspěvek vysvětluje, jak německá centrální banka využívá svoje statistiky finančních účtů a nové odvětvové účty investičního majetku Spolkového statistického úřadu, spolu s vlastními odhady pozemkového vlastnictví, při přípravě odvětvových a národohospodářských bilancí majetku. Dále představuje první výsledky těchto statistik z období 1991-2005. - Pozn. - Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

John Gapper

The intervention that should worry the world

Intervence, která by měla znepokojit svět

Financial Times, 15./16.3.2008, No. 36641, p. 2

Podrobně k různým aspektům případu zkrachovalé americké banky Bear Stearns a její záchrany bankou JPMorgan Chase a Fed. - K problematice viz i další články na této straně a na s. 1 a 3.

Paul A. Samuelson

Jak odrazit předlouhý sešup

Hospodářské noviny, 21.-24.3.2008, roč. 52, č. 58, s. 9

Nositel Nobelovy ceny za ekonomii se stručně vyjadřuje k současné krizi finančního systému ve Spojených státech. Krátce připomíná situaci ve 30. letech minulého století, dále zmiňuje možné vládní intervence a ostře kritizuje horlivé poskytovatele úvěrů (Merrill Lynch, Bear Stearns apod.), ale zároveň i ty kupce nemovitostí, kteří si je pořídili, aniž by si je mohli dovolit. Zastává názor, že nesmějí dostat žádnou kompenzaci. - Převzato z The New York Times Syndicate.

Fred Acker

Jak to celé vzniklo? : finanční trhy

Euro, 2008, č. 13, s. 35-37

Příspěvek vysvětluje pozadí hypoteční krize v USA. Ukazuje rozdíly mezi tradičně fungujícím hypotečním trhem a modelem subprime (rizikových) hypotečních úvěrů. Dokládá, že velká část poptávky po cenných papírech byla spekulativní a ztráty z cenných papírů byly kvůli spoléhání se na realitní boom považovány za téměř nepravděpodobné. Krize úvěrů je doprovázena krizí důvěry.

Lucie Vávrová, Robert Pavlů

Jasno mezi věřiteli a dlužníky : finanční zajištění

Euro, 2008, č. 13, s. 66-67

Autoři upozorňují na novelu obchodního zákoníku týkající se institutu finančního zajištění (zákon č. 344/2007 Sb. s platností od 1.3.2008). Vysvětlují funkci finančního zajištění a přínosy nové úpravy, a to nejen pro snížení úvěrového rizika u derivátových transakcí, ale i při poskytování klasických úvěrů.

Jana Mravcová, František Múčka

Kol'ko bude stát' euro

Trend, 2008, č. 7, s. 24-29

K otázkám okolo stanovení konverzního kurzu při přechodu SR na euro (předpokládaný interval kurzu uveden v rozmezí 32,50 - 33,50 Sk). Systém SRM II.

Martin Wolf

Life in a tough new world of higher commodity prices

Život v tvrdém novém světě vyšších cen komodit

Financial Times, 5.3.2008, No. 36632, p. 9

Autor klade otázku, zda se neopakují chyby ze sedmdesátých let, kdy rovněž došlo k růstu cen komodit a spotřebitelské inflace a oslabení hospodářského růstu. Rozebírá příčiny růstu cen komodit a možnou reakci měnové politiky v USA a Evropě.

Philip Coggan

Money for old hope : a special report on asset management

Peníze za dávnou naději : zvláštní zpráva o řízení aktiv

The Economist, March 1st 2008, Vol. 386, No. 8569, centr. sect. (20 p.)

Podrobná analýza prosperujícího a stále rostoucího odvětví správy a řízení finančních prostředků. Zisky odvětví, objem spravovaných prostředků, stále větší diverzifikace. Dvě velké dlouhodobé příležitosti: stárnutí obyvatelstva ve vyspělých zemích (otázka penzijního zabezpečení) a rostoucí bohatství rozvojových zemí (vedení investičních rozhodnutí).

Frank Doll, Christof Schuermann, Anke Henrich

Omas olle Klunker

Staré babiččiny šmuky

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 8, S. 126-137

Cena zlata celosvětově roste, protože úvěrová krize, propad akcií a inflace nutí investory hledat bezpečnější měnu. Typy investic do zlata. K výši zachovaných resp. prodaných/neprodaných zlatých rezerv centrálních bank. Těžební rezervy zlata.

Jaromír Šindel, Stanislav Šaroch

Politická ekonomie kursové politiky ve střední a východní Evropě - odvětvový přístup

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 1, s. 17-39

Stať rozebírá hypotézy formování zájmových skupin s ohledem na heterogenní kursovou politiku během transformačního a integračního procesu ve státech SVE. Metodologie politické ekonomie kursové politiky - přístup zájmových skupin (Frieden, Broz aj.), analýza režimů měnových kursů v tranzitivních ekonomikách a analýza struktury ekonomik, rozbor souvislostí s připravovaným přechodem na jednotnou měnu s ohledem na odvětvovou strukturu tranzitivních ekonomik (V-4), které byly mezi deseti přistupujícími státy k EU v roce 2004.

Andreas Hoffbauer

Schweinefleisch wird in China zum Luxusgut

Vepřové maso se v Číně stává luxusním zbožím

Handelsblatt, 20.2.2008, Nr. 36, S. 7

Skoková inflace od počátku roku 2008 v Číně (11leté maximum). Růst spotřebitelských cen a hlavně potravin (vepřové maso loni zdražené na téměř dvojnásobek letos podražilo o 59 procent, olej o 37 procent, zelenina o 14 procent). Inflace sice odráží zvláštní efekty zimního období (např. mimořádné klimatické vlivy), přesto však hospodářství musí počítat s jejím dalším působením. Opatření vlády

k utlumení inflace (cenové limity u potravin), omezení bankovních úvěrů kvůli snížení množství peněz, opakované zvýšení minimální rezervy centrální banky.

Securitisation in the euro area

Sekuritizace v eurozóně

Monthly bulletin [European Central Bank], 2008, No. 2, p. 81-94

Problémy na úvěrových trzích upozornily na to, k jaké proměně došlo v sekuritizaci za pouhých několik let - z relativně okrajové záležitosti se stala významná síla ovlivňující vývoj kapitálového trhu v eurozóně. Článek přináší některá fakta o vývoji sekuritizace v eurozóně a poté se zaměřuje na možné důsledky pro měnovou politiku, a to s přihlédnutím k nedávným událostem. Rozebírá i některá slabá místa sekuritizace, která způsobila rychlé mizení likvidity v průběhu úvěrové krize. - Vysvětl.

Josef Taušer

Tradiční teorie měnového kurzu v podmínkách ekonomické transformace

Ekonomický časopis, 2007, roč. 55, č. 9, s. 886-904

K problematice odchylek nominálního měnového kurzu od kurzu na bázi parity kupní síly. Tradiční teorie měnového kurzu, teorie parity kupní síly, Ballasův-Samuelsonův teorém (standardní podoba), modifikace tradiční teorie, Dornbuschův model, závěry pro další rozvoj vědy a pro praktickou hospodářskou politiku.

David Marek

Tři otázky nad národní měnovou politikou

Hospodářské noviny, 18.3.2008, roč. 52, č. 55, s. 11

Komentář ke třem současným významným problémům - výraznému zvýšení inflace, výkyvům kurzu koruny a rizikům vyplývajícím z rozjitřených finančních trhů ve světě. Autor v závěru konstatuje, že měnová politika sice prošla značnou proměnou, ale bude třeba, aby se více přizpůsobila současnému dění na finančních trzích i změnám ve způsobu fungování ekonomiky.

Harald Benink and George Kaufman

Turmoil reveals the inadequacy of Basel II

Problémy odhalují nedostatky Basilejské dohody II

Financial Times, 28.2.2008, No. 36627, p. 9

Problémy na světových finančních trzích podle autorů zpochybňují užitečnost Basilejské dohody II. Vnitřní rizikové modely v mnoha bankách fungovaly špatně a silně podcenily možnost vzniku nebezpečí. Pokud vůbec má být Basilejská dohoda realizována, pak jen v případě provedení podstatných změn, které autoři navrhují.

Rosalind Rowe and Simon Boadle

UK real estate investment trusts - the first twelve months

Britské realitní investiční fondy - prvních dvanáct měsíců

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 3, p. 141-148

Ve Velké Británii byl v r. 2007 zaveden režim realitních investičních fondů (REIT) zaměřených na komerční majetek. Článek stručně charakterizuje tyto britské fondy a porovnává jejich daňový režim s ostatními zeměmi. V průběhu roku by měl být umožněn vznik dalšího typu nemovitostních fondů, označovaných jako PAIF. - Vysvětl.

Jana Mravcová

Už je čas : predzásobenie sa eurom

Trend, 2008, č. 6, s. 36-37

Národní plán zavedení eura v SR, k otázkám okolo předzásobení hotovostním eurem v podnikovém sektoru. Eurokalendář podnikatele.

Karel Machala

Výnosy a náklady brzkého a pozdějšího přijetí eura

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 2, s. 8-10

V úvodu o zatím přesně nestanoveném termínu přijetí společné evropské měny v ČR, dále přehledně o výnosech i nákladech přijetí eura (např. ztráta samostatné měnové a kurzové politiky). - K tématu

viz i další příspěvky v tomto čísle čas. na s. 10-13 - "Co si Češi myslí o zavedení eura jako společné evropské měny", "Euro a růst", "Anketa: Přípravy českých bank na budoucí zavedení eura" a "Plnění kritérií v členských a kandidátských zemích EU".

Wall Street's crisis

Krize Wall Street

The Economist, March 22nd 2008, Vol. 386, No. 8572, p. 73-82

Zvláštní zpráva časopisu se zaměřuje na otázku, nakolik se americká Wall Street v březnovém týdnu přiblížila systémovému kolapsu a jak se v důsledku toho změnil finanční systém. Jednotlivé články přehledu se zabývají investičním bankovníctvím a záchranou banky Bear Stearns, postojem centrálních bank, investičními "ráji", komoditami, deriváty, burzami a také poučením z předchozích bankovních krizí. - Viz i článek na s. 15-16 pod stejným názvem.

Alan Greenspan

We will never have a perfect model of risk

Nikdy nebudeme mít dokonalý model rizika

Financial Times, 17.3.2008, No. 36642, p. 9

Bývalý centrální bankéř ve svém rozboru současné finanční krize hledá důvody, proč selhaly systémy řízení rizik. Konstatuje, že modely, na kterých jsou tyto systémy založeny - jak rizikové, tak ekonometrické - jsou sice velmi složité, ale stále příliš jednoduché na to, aby podchytily celou škálu proměnných, které ovlivňují globální ekonomickou realitu.

When the rivers run dry

Až řeky vyschnou

The Economist, March 8th 2008, Vol. 386, No. 8570, p. 78

Článek je zaměřen na otázku, co je to likvidita, proč se najednou vytrácí a co mohou centrální banky a regulační úřady udělat, aby její příliv a odliv nevedl k destabilizaci ekonomiky. Vychází přitom ze zvláštního vydání zprávy Banque de France o finanční stabilitě.

Vladimír Zimmel

Zaprvé: zašantročit peníze : centrální registr účtů

Euro, 2008, č. 11, s. 78-79

Autor upozorňuje na důležitost centrálního registru účtů - databáze, která by sdružovala čísla všech účtů vedených u finančních institucí podle jednotlivých majitelů. Tuto databázi by mohla výhodně využívat jak policie, tak i sektor bankovníctví a daňová správa. Zavedení CRÚ v ČR by výrazně pomohlo v boji proti praní špinavých peněz, při vyhledávání a zajišťování finančních částek, při ochraně bankovního sektoru před zneužíváním jeho systému ke kriminálním aktivitám aj.

Franz-Christoph Zeitler

Die Zukunft der Bankenaufsicht

Budoucnost bankovního dozoru

Auszüge aus Presseartikeln, 6. Februar 2008, Nr. 5, S. 3

Autor stručně rekapituluje význam bankovního dozoru pro stabilitu finančního systému, a to na pozadí turbulencí na finančních trzích v roce 2007. Uvádí hlavní strukturu uspořádání bankovního dohledu v Německu a jeho budoucí orientaci a priority. - Přetištěno z Profil, Mnichov, č. 2/2008.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Ruth Berschens

Aktionär Staat soll Frankreichs Industrie retten

Francouzský průmysl má zachránit stát-akcionář

Handelsblatt, 28.2.2008, Nr. 42, S. 6

Trend nárůstu státní účasti na francouzských podnicích; aktivnější role státu v průmyslu má zastavit odchod francouzských firem ze země, masivní likvidaci pracovních míst v koncernech a úpadek

technologické úrovň. Sarkozyho plán na založení "národního reindustrializačního fondu". V tabulce velikost státní účasti na francouzských firmách (SNCF, Areva, France Telecom, Renault atd.).

Ladislav Tajovský, Tereza Košťáková

Americká ekonomika na prahu Velké hospodářské krize. Hospodářská politika 20. let

Acta oeconomica pragensia, 2007, roč. 15, č. 7, s. 432-447

Autoři analyzují americkou hospodářskou politiku v průběhu 20. let minulého století na prahu Velké hospodářské krize. Vycházejí ze zásadních změn mezinárodní situace po 1. světové válce, sledují návrat USA k tradičnímu izolacionismu v mezinárodní politice, cestu k hospodářské dominanci. Zaměřují se přitom např. na institucionální strukturu poválečné ekonomiky, hospodářskou politiku republikánských prezidentů, sledují základní rysy konjunktury dvacátých let, přeměny společenské struktury, změny v agrárním sektoru aj. - Pozn. -- Tematický sborník "Půl století hospodářských dějin. Sborník k 75. narozeninám prof. Ing. Václava Průchy, CSc."

Jörg Roesler

Die Angleichung des industriellen Entwicklungsniveaus der nördlichen und der südlichen Regionen der DDR/Ostdeutschlands 1952 bis 1997 unter den Bedingungen der Teilung und der Vereinigung Deutschlands

Vyrovnaní úrovně industrializace severních a jižních regionů NDR (východního Německa) v letech 1952 až 1997 v podmínkách rozdělení a sjednocení Německa

Acta oeconomica pragensia, 2007, roč. 15, č. 7, s. 312-330

Autor dokumentuje snahy vlády NDR o vyrovnaní rozdílů v úrovni industrializace mezi severním, převážně zemědělským regionem, průmyslově vyspělým jihem a smíšeným regionem uprostřed. Ukazuje postupy regionální politiky, která měla za cíl vytvořit národní ekonomiku NDR po rozdělení Německa. Sleduje též instituce územního plánování, hodnotí dosažené výsledky. Závěrem zkoumá regionální strukturu východoněmeckého průmyslu po znovusjednocení země. - Pozn. -- Tematický sborník "Půl století hospodářských dějin. Sborník k 75. narozeninám prof. Ing. Václava Průchy, CSc."

Norbert Ráth ... [et al.]

Bruttoinlandsprodukt 2007

Hrubý domácí produkt 2007

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 1, S. 13-27

Příspěvek seznamuje s výsledky souhrnných národohospodářských účtů v Německu za rok 2007, které Spolkový statistický úřad zveřejňuje krátce po uplynutí sledovaného roku. Podle těchto údajů stoupl německý HDP v roce 2007 v porovnání k předchozímu roku reálně o 2,5 %. Míra růstu německého hospodářství činila 2,6 %, na tvorbě HDP se podílelo 39,7 mil. pracovníků. Nezaměstnanost poklesla o 641 tisíc (-15 %) na 3,6 mil. osob. - Pozn. - Informace o souhrnných národohospodářských účtech lze získat též na adrese www.destatis.de.

A.Ju. Davydov

Buduščeje rossijskoj ekonomiki v svete zarubežnogo opyta

Budoucnost ruské ekonomiky ve světle zahraničních zkušeností

EKO, 2007, No. 12, s. 119-137

V článku se rozebírají hlavní faktory, které brání růstu ruské ekonomiky, dále vliv státního sektoru na ekonomický rozvoj a zahraniční zkušenosti s prováděním efektivní měnové politiky. Na základě zkoumání zvláštností růstu vyspělých zemí na počátku 21. století se Rusku doporučuje vytvořit komplex ekonomických a finančních institutů, který by zajistil efektivní rozvoj národního hospodářství.

Chris Giles

Cracked foundations? : a financial crisis spreads slowly into the real economy

Popraskané základy? : finanční krize se pomalu přenáší do reálné ekonomiky

Financial Times, 19.3.2008, No. 36644, p. 9

Analýza toho, jak velký dosah bude mít finanční krize, přináší názory řady odborníků. Ve stanoviscích se promítá značná nejistota ohledně dalšího hospodářského vývoje v USA a ve světě a také ohledně toho, jak tvrdý bude dopad.

Malte Fischer

Ende der fetten Jahre

Konec tučných let

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 10, S. 22-27

Americká ekonomika se propadá do recese a riziko nákazy ohrožuje i Evropu. K odhadům, do jaké míry může recese postihnout evropské země (v komentáři k důvodům zmíněna i ČR, předpoklad rozsahu postižení znázorněn i graficky). - O dopadech americké recese na vybrané evropské země (i ČR) blíže pojednává příspěvek na s. 28-29.

Grossly distorted picture

Hrubě zkreslený obraz

The Economist, March 15th 2008, Vol. 386, No. 8571, p. 92

Zaměřeno na HDP na hlavu jako lepší měřítko prosperity země než pouhý růst HDP. Demonstrováno na příkladu vyspělých zemí. - Zkrácený překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 4/2008.

Michiyo Nakamoto ... [et al.]

Investing in Japan

Investování v Japonsku

Financial Times, 19.3.2008, No. 36644, sep. sect. (6 p.)

Přehled o Japonsku se zabývá nízkou úrovní zahraničních investic v zemi, hospodářskou situací, infrastrukturou, trhem bydlení, akciovým trhem, investicemi do IT aj.

Zdislav Šulc

Jak se rodila, kam směřovala a proč byla potlačena tzv. Šikova reforma : (vzpomínky novináře a ekonoma)

Acta oeconomica pragensia, 2007, roč. 15, č. 7, s. 417-431

Studie analyzuje pokus o reformu sovětského modelu fungování centrálně plánované ekonomiky v Československu šedesátých let - tzv. Šikovu reformu. Zaměřuje se především na mocensko-politické, ale i gnozeologické limity při jejím startu, postupném vývoji směrem k peněžně-tržnímu mechanismu a ukončení reformních snah v důsledku invaze vojsk Varšavské smlouvy. Zvažuje též šanci na úspěch československého reformního pokusu, pokud by nedošlo k vnějšímu zásahu. - Tematický sborník "Půl století hospodářských dějin. Sborník k 75. narozeninám prof. Ing. Václava Průchy, CSc."

Julie Hrstková

Je to jasné. Bude hůř : vývoj ekonomiky

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 11, s. 52-54

O současném i budoucím vývoji inflace, nezaměstnanosti a mezd v České republice. - K vývoji inflace viz též přísp. s názvem Vše začalo před Vánoci na s. 57 tohoto čísla časopisu.

M. Jeršov

Kak obespečit' stabil'noje razvitije v uslovijach finansovoj nestabil'nosti?

Jak zajistit stabilní rozvoj v podmínkách finanční nestability?

Voprosy ekonomiki, 2007, No. 12, s. 4-26

Vzhledem k rostoucímu zapojení ruské ekonomiky do mezinárodní ekonomické sféry se posiluje význam vnějších rizik. Problémy finančních trhů, s nimiž v současnosti zápasí vyspělé země, povedou k volatilitě ruského akciového trhu, problémům bank s likviditou a nestabilním cenám. Tyto faktory by mohly ohrozit z dlouhodobějšího hlediska hospodářský růst. V článku se rozebírají kroky, které by mohly zabránit nestabilitě.

Konjunktur in Deutschland

Economic conditions in Germany

Hospodářská situace v Německu

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Februar 2008, Jg. 60, Nr. 2, S. 43-55

Deutsche Bundesbank - Monthly report, February 2008, Vol. 60, No. 2, p. 40-51

Příspěvek analyzuje vývoj hlavních ekonomických ukazatelů v Německu v roce 2007 se zaměřením na aktuální údaje ve čtvrtém čtvrtletí. Ve vloženém boxu informuje o vývoji cen nemovitostí v Německu

v roce 2007 a seznamuje se způsoby výpočtu indexu cen nemovitostí podle Deutsche Bundesbank, příp. dalších institucí. - Pozn. - Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Ivana Pečinková

Musíme přeradit rychlost : ekonomická prognóza

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 10, s. 46-51

Analýza současného hospodářského růstu v ČR, vyhlídky pro příští léta (odhady ČNB).

Dana Ondřejová

Ochrana hospodářské soutěže a "národní šampióni". 1. část, Vymezení tzv. "národních šampiónů" a jejich posouzení z pohledu soutěžního práva

Obchodní právo, 2008, roč. 17, č. 1, s. 17-31

V první části seriálu autorka nejprve objasňuje některé pojmy (např. strategické, tradiční a komerční průmyslové odvětví, národní šampión), dále seznamuje s formami podpor národních šampiónů v EU a posuzuje národní šampióny z pohledu vybraných právních (zejména soutěžněprávních) institutů. - Pozn.

Edward McBride

A ravenous dragon : a special report on China's quest for resources

Hltavý drak : zvláštní zpráva o čínském hledání zdrojů

The Economist, March 15th 2008, Vol. 386, No. 8571, centr. sect. (18 p.)

Hlad Číny po přírodních zdrojích vyvolal globální konjunkturu komodit, některé země ani nestíhají vyhovět čínské poptávce. Africké a latinskoamerické země díky tomu zažívají nebyvalou prosperitu. Čína nyní spotřebovává polovinu všeho cementu na světě, třetinu oceli a více než čtvrtinu hliníku. Náhlý globální dosah Číny vyvolává i znepokojení, ale nejhorší dopad bude mít tento vývoj na zemi samotnou, protože vede k rychlému vyčerpání zdrojů, které se nedají dovážet - čistého vzduchu a vody.

Quentin Peel and Thomas Escritt

Romania

Rumunsko

Financial Times, 7.3.2008, No. 36634, sep. section (4 p.)

Hospodářsko-politický přehled o Rumunsku se zaměřuje na otázky rozpočtového deficitu, bankovníctví, reformy soudnictví, zahraničních investic aj.

Rückenwind für Öffentlich-Private Partnerschaften - Das Projekt "Partnerschaften Deutschland" : (www.partnerschaftendeutschland.de)

Podpora pro partnerství veřejného a soukromého sektoru - projekt "Partnerství Německo" : (www.partnerschaftendeutschland.de)

Monatsbericht des BMF, Januar 2008, Nr. 1, S. 51-55

Příspěvek upozorňuje na novou formu podpory spolupráce veřejného a soukromého sektoru při plnění státních zakázek v Německu. 11. prosince 2007 schválila spolková vláda v rámci projektu "Partnerschaften Deutschland" založení poradního podniku, který má podporovat další rozšíření trhu pro PPP a pomáhat při vyhledávání vhodných oblastí spolupráce.

Smoke and mirrors : Russia's economy

Kouř a zrcadla : ruská ekonomika

The Economist, March 1st 2008, Vol. 386, No. 8569, p. 25-27

Analýza stavu ruské ekonomiky a zejména otázky, jak dlouho může současná prosperita vydržet. Hospodářská politika Vladimíra Putina. Nedostatečná soutěž, vysoká míra korupce, nízká produktivita, značné rozdíly v příjmech. Podíl vysokých cen ropy a plynu na HDP.

The tortoise and the hare : Brazil and Argentina

Želva a zajíc : Brazílie a Argentina

The Economist, March 22nd 2008, Vol. 386, No. 8572, p. 55-56

Srovnání hospodářské situace dvou latinskoamerických zemí: údaje o HDP, rozdílné hospodářské politice, vývoji inflace, dopadu cen komodit aj.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Eva Cihelková, Pavel Hnát

Budoucnost Evropské unie v kontextu nového regionalismu

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 1, s. 67-79

K budoucímu směřování evropského integračního procesu. Globální politická ekonomie a její pohled na obecnou problematiku regionalismu, nový regionalismus, specifika regionalismu v EU, nutnost změn.

Eric Vergnaud

How is the Lisbon strategy faring? Progress of structural reforms

Jak se prosazuje Lisabonská strategie? Postup strukturálních reforem

Conjoncture, January-February 2008, No. 1-2, p. 3-8

Příspěvek dokumentuje postup příprav a schvalování reformního programu Evropské unie zvaného Lisabonská strategie. Ukazuje vývoj od počátečního nepříliš úspěšného startu v roce 2000, přes nové oživení v roce 2005 a přetrvávající pozitivní trend po tomto datu. Zdůrazňuje též nezbytnost dalšího pokračování, případně urychlení reformního procesu. - Pozn. -- Tématu postupu realizace Lisabonské strategie v zemích EU se podrobněji věnují další tři příspěvky v tomto čísle časopisu (France: In the middle of the road - Francie: na půli cesty, s. 9; Germany: Progress despite a tough political context - Německo: pokrok navzdory obtížným politickým podmínkám, s. 21; Italy: Some progress but not enough - Itálie: určitý pokrok tu je, ale je to málo, s. 31).

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Jean-Loic Guieze

The Baltic States and Bulgaria - no threat to exchange rates

Baltské státy a Bulharsko - žádné nebezpečí pro směnné kurzy

Conjoncture, January-February 2008, No. 1-2, p. 37-47

Autor upozorňuje na aktuální problematiku čtyř nových členských zemí EU - Estonska, Lotyšsko, Litva a Bulharsko - v rámci jejich snah o splnění podmínek pro vstup do eurozóny. Vzhledem k tomu, že tyto země mají fixní systémy směnných kurzů a v současné době procházejí fází výrazné makroekonomické nerovnováhy, probírá autor rizika pro jejich režimy směnných kurzů a národní hospodářství v průběhu konvergenčního procesu. - Pozn.

Ivan Odonnat

The conditions for a positive contribution of sovereign wealth funds to the world economy

Podmínky pro pozitivní přínos suverénních majetkových fondů ve světové ekonomice

Trésor-economics, January 2008, No. 28, p. 1-8

Příspěvek se zabývá problematikou suverénních majetkových fondů (SWFs), které vznikají v zemích s vysokými zahraničními rezervami díky ohromným obchodním přebytkům (Asie, Blízký a Střední východ). Zvažuje, zda by tyto fondy mohly přispět ke stabilizaci světového finančního systému (za podmínky, že by se podařilo zlepšit jejich transparentnost). - Pozn.

Alan Beattie

Crucial cargoes : would global recession bring thirties-style curbs on trade?

Rozhodující náklady : přinese globální recese omezení obchodu ve stylu třicátých let?

Financial Times, 25.2.2008, No. 36624, p. 7

S rostoucí nejistotou ohledně dalšího vývoje světové ekonomiky sílí hlasy po větší ochraně vlastního hospodářství. Zejména v USA je protekcionistická rétorika velmi silná a liberalizace obchodu je obviňována ze škody způsobené americkým dělníkům. Mezinárodní obchod a investice sice v poslední době mírně zpomalily, ale většina expertů se domnívá, že globální obchodní systém je nyní mnohem odolnější vůči vlnám protekcionistické nálady, než tomu bylo před 80 nebo i 20 lety.

Jan Hřích

Česká republika jako zahraniční investor

Mezinárodní politika, 2008, roč. 32, č. 2, s. 12-16

O vývozu přímých zahraničních investic z ČR v podobě základního kapitálu podle jednotlivých odvětví a podle hlavních teritorií od r. 2000 do současnosti. Investice do zahraničí jako znak ukončené ekonomické transformace.

Viera Dobošová, Ivan Lukáš

Dohody o hospodářském partnerství Európskej únie : cesta k úpadku Afriky, Karibiku a Tichomorí?

Mezinárodní vztahy, 2008, roč. 43, č. 1, s. 95-113

Cílem článku je objasnit základní problémy týkající se probíhajících hospodářských jednání mezi Evropskou unií a zeměmi Afriky, Karibiku a Tichomoří (ACP - Africa, Caribbean and Pacific). Dohody o hospodářském partnerství (EPA) a koncept interregionalismu, problém liberalizace obchodu a rozvoje, dohody z Cotonou a z Lomé, pravidla WTO a EPA, k potřebě reformy právního základu obchodních vztahů EU a zemí ACP, možné negativní i pozitivní dopady EPA na rozvoj zemí ACP atd. - Pozn.

Aleš Skřivan

K charakteru, rozsahu a zaměření československého vývozu v meziválečném období

Acta oeconomica pragensia, 2007, roč. 15, č. 7, s. 367-382

Autor analyzuje vývoj československého exportu v období první republiky v rozdělení na první dekádu po vzniku samostatné ČSR a druhou dekádu po velké hospodářské krizi. Sleduje komoditní a teritoriální zaměření exportu, celní a obchodní politiku, vývoj exportní pozice ČSR ve světě aj. Pozornost věnuje i exportu zbraní z meziválečného Československa. - Pozn. -- Tematický sborník "Půl století hospodářských dějin. Sborník k 27. narozeninám prof. Ing. Václava Průchy, CSc."

Der Mikrostrukturansatz in der Wechselkursstheorie

The microstructure approach to exchange rate theory

Metoda mikrostruktury v teorii směnných kurzů

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Januar 2008, Jg. 60, Nr. 1, S. 17-30

Deutsche Bundesbank - Monthly report, January 2008, Vol. 60, No. 1, p. 17-30

Studie představuje alternativní přístup k výkladu krátkodobých změn směnných kurzů vycházející z významu očekávání pro cenový vývoj na devizových trzích. Za tím účelem popisuje nejprve pomocí vybraných kvantitativních ukazatelů strukturu devizového trhu. Dále ukazuje, jak se decentrálně šířené informace odrážejí při nabíhání zakázek a ovlivňují vývoj směnných kurzů. Analýza je doplněna ekonometrickým odhadem vycházejícím ze speciální databáze. - Pozn. - Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Peter Bleses ... [et al.]

Verflechtung der deutschen Wirtschaft mit dem Ausland : Ergebnisse der Input-Output-Rechnung als Instrument zur Politikberatung

Propojení německého hospodářství se zahraničím : výsledky bilancí vstupů a výstupů jako poradní nástroj

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 1, S. 28-38

Autoři seznamují s výsledky analýz Spolkového statistického úřadu v Německu zkoumajícími dopady dovozu a vývozu na německou ekonomiku na základě bilancí vstupů a výstupů. Popisují například změny domácí výroby a struktury dovozu a vývozu v letech 1995-2005, vztahy mezi zahraničním propojením a zaměstnaností, dopady zdražování ropy a zemního plynu na německé hospodářství aj. - Pozn.

Der Zugelassene Wirtschaftsbeteiligte - Herausforderungen und Perspektiven

Oprávněný ekonomický subjekt - výzva a perspektivy

Monatsbericht des BMF, Januar 2008, Nr. 1, S. 67-70

V souvislosti se zpřísněním celních předpisů v EU a jejich dopadem na zpomalení obchodních operací zavedla EU institut "oprávněného ekonomického subjektu" (Zugelassene Wirtschaftsbeteiligte), který má minimalizovat tyto dopady. Příspěvek informuje o výhodách, které tento institut přináší pro

vývozce a dovozce v zemích EU a seznamuje též s aktuální situací zavádění těchto certifikátů v Německu. - Pozn.

Podnik a podnikání

Filip Novotný

Daňová optimalizace nadnárodních společností prostřednictvím vnitřních cen: přehled hlavních teoretických východisek a možných makroekonomických dopadů

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 1, s. 40-53

Na základě dostupných teoretických a empirických studií se autor zabývá objasněním faktorů, které stojí v pozadí oceňování transakcí v rámci vlastnický propojených jednotek nadnárodní společnosti. Vnitřní obchod nadnárodních společností, optimální nastavení vnitřních cen při decentralizovaném řízení, zdanění nadnárodních společností a centralizace rozhodovacích pravomocí, makroekonomické dopady vnitřního obchodu nadnárodních společností.

Die finanzielle Nachfolge

Finanční nástupnictví

UBS Outlook, [2008], speciální číslo Nachfolge im Unternehmen, S. 21-29

Problematika úpravy finančního nástupnictví v podniku je součástí celkového řešení nástupnictví v podniku. Příspěvek probírá jednotlivé otázky majetkových vztahů, dlouhodobého zajištění výnosového potenciálu a cash flow podniku, otázky spojené s oceněním podniku, s daňovou optimalizací atd. - Příspěvek je součástí monotematicky zaměřeného speciálního čísla UBS outlook - Nachfolge im Unternehmen (Nástupnictví v podniku).

The tigers that lost their roar : business in South-East Asia

Tygrí, kteří už neřvou : podniky v jihovýchodní Asii

The Economist, March 1st 2008, Vol. 386, No. 8569, p. 67-69

Ještě před deseti lety byla jihovýchodní Asie nejrychleji se rozvíjejícím regionem světa. Poté se pomalu vzpamatovala z krize let 1997-98 a v posledních letech vykazuje silný růst a značné zlepšení veřejných financí. Nicméně v žádné z pěti nejvýznamnějších zemí regionu - Indonésii, Malajsii, Filipínách, Singapuru a Thajsku - se téměř nevyskytují podniky, které by bylo možno označit za světové. V článku jsou analyzovány příčiny tohoto vývoje.

Pojišťovnictví. Sociální péče

David Marek

Penzijní reforma v ČR: konverze ke kombinovanému systému s ohledem na limity fiskální politiky

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 1, s. 80-101

K vlivu demografických změn v ČR na důchodový systém. Cílem stati je nastínit některé z možností nastavení parametrů kombinovaného důchodového systému s použitím OLG modelu pro českou ekonomiku při zohlednění fiskálních limitů. Podrobněji o kombinovaném důchodovém systému a jeho cílech, o použitém modelu a výsledcích simulace. - K tématu viz v tomto čísle čas. na s. 102-122 přísp. s názvem Proč přechod průběžného penzijního systému na fondový nijak nesouvisí s demografickým vývojem?

Barbora Drugdová

Poistný trh - jeden zo segmentov finančného trhu v SR

Biatec, február 2008, roč. 16, č. 2, s. 27-29

Analýza vybraných ukazatelů komerčního pojišťovacího trhu v SR za rok 2006 a rozbor některých aktuálních otázek pojišťovnictví.

Antonín Daněk

Schengenský prostor, zdravotní pojištění a péče

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 4, s. 69-70

Dopad vstupu ČR do Schengenského prostoru na oblast zdravotního pojištění a zdravotní péče. Význam rozlišování důvodu pobytu v jiném státě EU (výdělečná činnost, cestování, studium). Spoluúčasť českého pojištěnce v zahraničí. Cestovní zdravotní připojištění.

Lenka Kalinová

Sociální kontext ekonomické reformy v 60. letech 20. století

Acta oeconomica pragensia, 2007, roč. 15, č. 7, s. 233-246

Studie zkoumá reformní kroky v československé ekonomice 60. let k obnově ekonomického růstu a rovnováhy v národním hospodářství a to z hlediska nového postavení sociální politiky v této době. Ukazuje její nové úkoly, které souvisely s mírněním sociálních rizik spojených s rozvojem některých tržních prvků v ekonomice. Snahy o obnovu tradiční sociální politiky dokládá na souboru dokumentů, které v průběhu reformy vznikaly. - Pozn. -- Tematický sborník "Půl století hospodářských dějin. Sborník k 27. narozeninám prof. Ing. Václava Průchy, CSc."

Petra Štěpánková

Systémy sociálního zabezpečení v EU - Itálie

Národní pojištění, 2008, roč. 39, č. 2, s. 13-16

Přehled institucí sociálního zabezpečení v Itálii, pojistné na sociální zabezpečení, nemocenské pojištění (nemocenské dávky, peněžité pomoci v mateřství, dávky v invaliditě apod.), důchodové pojištění, rodinné přídatky, dávky v nezaměstnanosti, pracovní úrazy (dávky při dočasné pracovní neschopnosti, dávky v případě trvalé invalidity).

Thomas Hausteijn

Wohngeld in Deutschland 2006 : Ergebnisse der Wohngeldstatistik

Příspěvky na bydlení 2006 : výsledky statistiky příspěvků na bydlení

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 1, S. 52-59

Příspěvek představuje výsledky statistiky příspěvků na bydlení v Německu v roce 2006. Ukazuje se významně redukován počet příjemců těchto dávek po změnách sociálního zákonodárství (Hartz IV) platných od 1.1.2005. V roce 2006 pobíralo příspěvky na bydlení 666 000 domácností (1,7 % všech soukromých domácností). Ve srovnání s přechodným rokem počet příjemců poklesl o 14,7 %. Průměrná měsíční výše této dávky činila 91 euro. - Pozn.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Petr Gola

Minimální mzda je nejvyšší v Lucembursku

Práce a mzda, 2008, roč. 56, č. 1, s. 44-47

Autor porovnává výši minimálních mzd v evropských státech a také informuje o tom, kde není minimální mzda zavedena vůbec. Dále následují údaje o výši průměrné mzdy v zemích OECD, o nezaměstnanosti a chudobě.

Jaroslav Jakubka

Zákoník práce po 1.1.2008

Práce a mzda, 2008, roč. 56, č. 1, s. 7-12

O změnách v zákoníku práce, které přinesl především zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů (zákon č. 261/2007 Sb.).

Zusammenarbeit der Behörden bei der Bekämpfung der Schwarzarbeit

Spolupráce úřadů v boji proti práci na černo

Monatsbericht des BMF, Januar 2008, Nr. 1, S. 71-75

Článek informuje o snaze o další zefektivnění spolupráce mezi spolkovým státem, spolkovými zeměmi a zainteresovanými orgány podle zákona o boji proti práci na černo a ilegálnímu

zaměstnávání (SchwarzArbG z 1.1.2004). Uvádí nástroje na posílení spolupráce, zejména různé formy ujednání a vzájemných dohod mezi příslušnými místy (finančními úřady, pracovními a podnikatelskými organizacemi aj.), včetně zahraničních institucí.

Právo

Karel Marek

K eurokonformnímu výkladu zákona o veřejných zakázkách

Právní rádce, 2008, roč. 16, č. 2, s. 65-74

K rozhodnutím Evropského soudního dvora, která mohou napomoci při interpretaci národní úpravy zadávání veřejných zakázek, a která se týkají těchto témat - stát jako zadavatel, jiná právnická osoba jako zadavatel, souběh veřejného a sektorového zadavatele, prokazování kvalifikace, mimořádně nízká cena, dohled nad zadáváním veřejných zakázek apod. - K tématu veřejných zakázek viz i další příspěvky v tomto čísle čas. - "Kvalifikační předpoklady dle zákona o veřejných zakázkách", "Dělení veřejných zakázek a jejich zadávání po částech", "Lhůty v zadávacím řízení" a "Využití rámcové smlouvy k zadávání veřejných zakázek".

Martin Henssler, Christian Deckenbrock

Neue Regeln für den deutschen Rechtsberatungsmarkt : Überlegungen zum Rechtsdienstleistungsgesetz vom 12.12.2007

Nové předpisy pro německý trh právního poradenství : úvahy k zákonu o právních službách z 12.12.2007

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 1/2, S. 41-49

Přehled k novému německému zákonu o právních službách (začne platit 1.7.2008, nahradí dosavadní zákon o právním poradenství). Aplikace zákona, pojem právní služby, inkasní činnost, mediace, právní služba vykonávaná jako vedlejší činnost. Právní služby vykonávané ne/registrovanými osobami; právní důsledky nepřipustných právních služeb. Nová právní úprava je zvláště zajímavá pro daňové poradce a auditory, § 5 zákona totiž povoluje výkon právních služeb spolu s dalšími profesně či zákonně regulovanými činnostmi, pokud s vykonávanou činností souvisejí nebo přispívají ke splnění povinností vázaných na hlavní činnost. Novinky v řádu právních zástupců. - Pozn.

Order in the jungle : economics and the rule of law

Pořádek v džungli : ekonomie a právní řád

The Economist, March 15th 2008, Vol. 386, No. 8571, p. 83-85

Otázka právního řádu v ekonomii: definice a historie konceptu; vztah mezi právním řádem a bohatstvím země (příklad Číny jako zkorumpované a přitom prosperující země; na druhé straně souvislost mezi právními reformami ve střední Evropě a Pobaltí a rychlým růstem těchto zemí); různé názory na problematiku.

Lukáš Pachel

Průvodce věřitele insolvenčním řízením

Právní fórum, 2008, roč. 5, č. 1, s. 2-17

Zásady insolvenčního řízení, zahájení insolvenčního řízení a účinky s tím spojené, vstup věřitele do insolvenčního řízení, přezkoumání a zjištění pohledávky, uspokojení pohledávek v průběhu řízení, věřitelské orgány, práva a povinnosti věřitelů v průběhu insolvenčního řízení. - K tématu viz i další příspěvky v tomto monotematickém čísle časopisu - "Průvodce dlužníka insolvenčním řízením" a "Účinky zahájení insolvenčního řízení na paralelní probíhající a budoucí soudní řízení v evropském a mezinárodním kontextu". -- Připojena aktuální konkursní judikatura na s. 39.

Přehled právních předpisů : stav k 1. lednu 2008

Praktický poradce v daňových otázkách, 2008, č. 3. Rubrika: 1 - Aktuální a praktické informace, s. 1-11

Přehled právních předpisů, které souvisejí s problematikou daní a účetnictví. Z příbuzných oblastí, tj. sociálního zabezpečení, obchodního a pracovního práva, jsou vybrány ty nejdůležitější. Daňové zákony, účetní předpisy, nařízení vlády, D-pokyny MF, sdělení MF.

Petr Vojtek

Přehled rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, která nebyla v roce 2007 schválena k publikaci ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek

Soudní rozhledy, 2008, roč. 14, č. 2, s. 41-46

Přehled rozhodnutí z oblasti občanského, obchodního a procesního práva.

Tomáš Břicháček

Přístup Evropského soudního dvora k principu subsidiarity

Právník, 2008, roč. 147, č. 2, s. 145-159

K principu subsidiarity, který patří k nejčastěji diskutovaným institutům evropského práva. Dosavadní působení principu subsidiarity v komunitárním právu (rozběr judikatury Evropského soudního dvora - ESD; výroky soudu k materiální subsidiaritě, rané modelové případy, novější typové případy k harmonizaci - čl. 95 SES aj.). Základní poznatky z dosavadní judikatury, důvody současného stavu na poli soudní kontroly dodržování principu subsidiarity.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 2

Celní právo: akt o podmínkách přistoupení k Evropské unii: čl. 58: rozhodnutí o předběžné otázce, týkající se výkladu práva ES (čl. 234 SES): Skoma-Lux, s.r.o. v. Celní ředitelství Olomouc
rozsudek z 11.12.2007 C-161/06

Nesplnění povinnosti státem: veřejné zakázky: články 43 ES a 49 ES: služby v oblasti převozu sanitními vozy v naléhavých případech: Komise Evropských společenství v. Irsko, podporované Nizozemským královstvím
rozsudek z 18.12.2007 C-532/03

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 5

K povinnému odchodu do důchodu: směrnice Rady 2000/78/ES: rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Juzgado de lo Social nº 33 de Madrid (Španělsko): Félix Palacios de Villa v. Cortefiel Servicios SA
rozsudek z 16.10.2007 C-411/05

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Jens Dechent

**Häuserpreisindex - Projektfortschritt und erste Ergebnisse für bestehende Wohngebäude
Cenový index domů - postup projektu a první výsledky pro stávající obytné domy**

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 1, S. 69-81

Příspěvek informuje o postupu a výsledcích druhé fáze pilotního projektu Eurostatu zaměřeného na cenovou statistiku bytového vlastnictví v jednotlivých členských zemích EU v souvislosti s harmonizací indexu spotřebitelských cen. Obsahuje aktualizované a doplněné výsledky cenového indexu domů pro novostavby a rozšířený harmonizovaný cenový index i pro stávající bytový fond užívaný k vlastnímu bydlení pro léta 2000-2006 (Německo). - Pozn. -- K problematice viz též

příspěvek "Häuserpreisindex - Entwicklungsstand und aktualisierte Ergebnisse" ve WiSta č. 12/2006, s. 1285-1295.

Účetnictví

Renáta Bláhová

Ako účtovať a zdaňovať pri prechode na euro

Trend, 2008, č. 9, s. 38-39

K vyhlášce slovenského ministerstva financií, která přináší podrobná pravidla pro vykazování a přepočty peněžních údajů v souvislosti s přechodem na euro pro účely účetnictví, daní, cla a poplatků. Duální zobrazování finančních údajů. Sestavování dvojích závěrek za rok 2008, přepočty peněžních údajů, zaokrouhlování.

Raimund Rhiel, Annekatriin Veit

Auswirkungen des geplanten Gesetzes zur Modernisierung des Bilanzrechts (BilMoG) auf Pensionsverpflichtungen

Dopady plánovaného zákona k modernizaci bilančního práva (BilMoG) na důchodové závazky

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 5, S. 193-196

K dopadům navrhovaného německého zákona BilMoG na znázornění důchodových závazků v obchodní bilanci. Úkolem zákona je zbavit HGB (obchodní zákoník) přebytečných ustanovení, přiblížit bilanční právo standardu IFRS a také prosadit směrnice EU. Pohled na dosavadní praxi bilancování podle HGB. Změny vyplývající z návrhu zákona (např. realističtější ocenění důchodových závazků, uznávání CTA); doplněno připomínkami a doporučeními. - Pozn.

Niels-Frithjof Henckel, Thomas Ludwig, Thomas Lüdke

Behandlung von Forschungs- und Entwicklungskosten nach HGB und IFRS unter Berücksichtigung der durch das BilMoG geplanten Änderungen

Účtování nákladů na výzkum a vývoj podle HGB a IFRS při zohlednění změn plánovaných zákonem o modernizaci bilančního práva

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 5, S. 196-199

Znázornění nákladů na výzkum a vývoj v závěrce podle standardu HGB (obchodní zákoník) a IFRS; přehled změn v HGB v důsledku zákona BilMoG. Definice nehmotného majetku podle IAS 38, aktivace nehmotného majetku v porovnávaných účetních režimech. - Pozn.

Marie Paseková, Karel Šteker

Co přinesla novela vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví? (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 4, s. 27-32

K vyhlášce č. 349/2007 Sb., která s účinností od 1.1.2008 pozměňuje některá ustanovení vyhlášky č. 500/2002 Sb., jež je prováděcí vyhláškou k zákonu o účetnictví (zákon č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Podrobněji k jednotlivým paragrafům (§§ 39-67) týkajícím se např. způsobů oceňování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, vymezení nákladů souvisejících s pořízením zásob, oceňovacích rozdílů apod.

Robert Šárovec

IFRS 7: finanční nástroje, zveřejňování a "nový pohled"

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 2, s. 34-35

Cílem článku je představit klíčové body standardu IFRS 7, poukázat na rozdíly mezi IAS 32 a IFRS 7 a upozornit na kvalitativní přínos IFRS 7. Doplněno přehledem některých zahraničních bank, které zavedly IFRS 7 v předstihu.

Jennifer Hughes and Gillian Tett

An unforgiving eye : bankers cry foul over fair value accounting

Nemilosrdné oko : bankéři varují před účetnictvím na bázi přiměřené ceny

Financial Times, 14.3.2008, No. 36640, p. 9

Vzhledem k rostoucím ztrátám finančních institucí z hypoteční krize roste i znepokojení nad způsobem měření těchto ztrát. V současnosti se účetnictví řídí konceptem "přiměřené hodnoty" (fair value), kdy společnosti mají vykazovat hodnotu svých aktiv co nejbližší k tržní hodnotě. Jsou-li však trhy dysfunkční jako nyní, vede tento přístup ke zkreslování a podle některých bankéřů krizi jen zhoršuje.

Jiří Turoň

Účetnictví nadací a nadačních fondů

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 4, s. 6-12

Nadace a nadační fond v ČR, pohled na rozdíly z hlediska zákona o nadacích a z hlediska zákona o účetnictví. Povinnost účtování v soustavě podvojného účetnictví, základní právní normy pro vedení účetnictví nadací a nadačních fondů. Příklady účtování.

Jindřiška Plesníková

Účetnictví občanských sdružení v roce 2008

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 4, s. 2-5

Účetnictví občanských sdružení a jiných neziskových organizací, změny po 1.1.2008 (novelizace zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví). Rekapitulace k účtování v jednoduchém účetnictví (peněžní deník, kniha pohledávek, pomocné knihy).

Jana Reimontová, Jiří Hlaváč, Jana Skálová

Změny českých účetních předpisů v oblasti přeměn obchodních společností od 1.1.2008

Účetnictví, 2008, č. 2, s. 9-12

Ke změnám v účetních předpisech (zejména ve vyhlášce č. 500/2002 Sb. a v Českých účetních standardech), které se týkají přeměn obchodních společností. Podrobněji k rozdělení odštěpením, k zaúčtování přecenění při přeměnách, k vyloučení obchodních podílů a akcií v rámci přeměny, k problematice vlastních obchodních podílů a akcií nabytých v rámci přeměny, k vypořádání s akcionáři apod. Doplněno několika příklady.

Jana Trávníčková

Změny, které přináší vyhláška č. 349/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Účetnictví, 2008, č. 2, s. 4-8

O změnách vyplývajících z transpozice směrnic ES, o změnách v návaznosti na novely jiných právních předpisů, o změnách zpřesňujících stávající ustanovení vyhlášky pro podnikatele a o změnách legislativně technického charakteru.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 4/2008

Změny účetní vyhlášky pro podnikatele. Změny účetních standardů pro podnikatele. Směna nemovitostí v účetnictví. Příjmy a výdaje v daňové evidenci. Zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy.

Účetní TIP

č. 7/2008

Pomůcka pro vyplňování přiznání k dani z příjmů právnických osob (za zdaňovací období započatá v roce 2007). Zkušenosti z kontrol - Nedodržení povinnosti ověřit účetní závěrku auditorem.

č. 8/2008

Aktuální informace ke snížení příslušné roční sazby daně pro vozidla [limity úrovně euro 3 atd.]. Příloha k účetní závěrce a konsolidované účetní závěrce. Modelová situace s chybami – Dlouhodobý nehmotný majetek - goodwill. Nevyhotovení interních účetních směrnic.

Veřejná správa

Dalibor Vermišovský, [přispěli] Jaroslav Poláček, Dana Bérová

Opět mezi posledními? : e-government

Euro, 2008, č. 11, s. 74-77

Autor hodnotí uplynulých deset let snah o zavádění e-governmentu do české veřejné správy. Sleduje vývoj počtu zaměstnanců, hodnotí výsledky investic do informačních technologií, srovnává situaci v ČR s jinými evropskými státy.

Veřejné finance. Rozpočet

A.P. Berdaškevič, N.I. Bulajev

Bjudžetnaja podderžka rossijskoj nauki v 2006-2010 godach

Rozpočtová podpora ruské vědy v letech 2006-2010

EKO, 2007, No. 12, s. 85-102

Článek přináší bohaté statistické údaje o financování různých směrů vědy a vědecky náročných technologií, akademií věd, federálních agentur aj. v Rusku.

Boxed in, fingers crossed : public finances

Optimistický rozpočet je v kufříku : veřejné finance

The Economist, March 15th 2008, Vol. 386, No. 8571, p. 41-42

Návrh britského rozpočtu je označen za nepřijatelně optimistický, zejména pokud jde o hospodářské a fiskální vyhlídky země.

Antonín Eliáš

Financování obcí stále v popředí zájmu

Obec & finance, 2008, roč. 12, č. 1, s. 11-12

Ke struktuře financování obcí v ČR. Daňové příjmy obcí, dotace; vliv daňových zákonů (např. zákon o RUD, zavedení společného zdanění manželů). Nutnost novelizace zákona o RUD, která by zohledňovala potřeby ÚSC. V tabulkách hospodaření ÚSC a vývoj daňových příjmů (srovnání predikce roku 2008 s očekávanou skutečností roku 2007).

Věra Kameníčková, Jan Cikler

Hodnocení obcí podle jejich finanční schopnosti a kapitálových výdajů

Obec & finance, 2008, roč. 12, č. 1, s. 26-27

Rating obcí v ČR, oceňování schopnosti obce dostát svým finančním závazkům v roce 2006. Rozložení ratingových stupňů (v rámci jednotlivých velikostních kategorií obcí), dosažený ratingový stupeň a výše resp. intenzita kapitálových výdajů obce.

Donata Riedel

Länder lehnen harte Schuldenregel ab

Německé země odmítají tvrdá dluhová pravidla

Handelsblatt, 14.2.2008, Nr. 32, S. 5

Převážná většina německých zemí nesouhlasí se zakotvením přísné hranice zadluženosti do ústavy, takové "převzetí" pravidel Paktu stability EU je vnímáno jako přehlížení historie konjunktury. Důvodem této opatrnosti je skutečnost, že mnohé země musí letos počítat s horším vývojem rozpočtu než v roce 2007 a zřejmě se nevyhnou novým vyšším dluhům (vývoj rozpočtového deficitu jednotlivých zemí v letech 2005-2008 v tabulce). Rekapitulace principu Steinbrückovy dluhové brzdy (strukturální/konjunkturální komponenty).

Norbert Häring

Ökonomen fordern Konjunkturpolitik

Ekonomové požadují konjunkturální politiku

Handelsblatt, 28.2.2008, Nr. 42, S. 21

Skupina ekonomů okolo R. Solowa (nositel Nobelovy ceny za ekonomii) chce anticyklickou fiskální politikou čelit hrozbě konjunkturálního poklesu v Evropě. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 4/2008.

Christian Kastrop

Qualität der öffentlichen Finanzen - eine umfassende finanzpolitische Strategie für die Zukunft

Kvalita veřejných financí - obsáhlá strategie finanční politiky pro budoucnost

Monatsbericht des BMF, Januar 2008, Nr. 1, S. 37-48

Příspěvek zdůrazňuje nutnost dlouhodobého zajištění úspěšných rozpočtových výsledků z roku 2007, a to i pro méně příznivé konjunkturální podmínky. Důležitá je i kvalita veřejných financí: plnění státních úkolů by mělo probíhat ještě efektivněji, struktura státních příjmů a výdajů musí být ve větší míře orientována na podporu růstu a zaměstnanosti v Německu. - Pozn. - Příspěvek je dostupný i na internetové adrese <http://www.dbresearch.de>.

Stephen Fidler

War's spiralling cost inspires shock and awe

Rostoucí cena za válku vyvolává šok a strach

Financial Times, 18.3.2008, No. 36643, p. 8

V souvislosti s pětiletým výročím zahájení války v Iráku se rekapituluje, kolik tato válka již stála americké ministerstvo financí.

Zdravotnictví

Nataša Hyblerová

Připravuje se velká zdravotnická loupež

Sondy, 2008, roč. 18, č. 2, s. 8-9

Negativní zkušenosti s transformací nemocnic na akciové společnosti. V grafech porovnání platů a mezd lékařů a sester v a.s. a ve státních nemocnicích.

Ostatní

Jindřiška Plesníková

Občanská sdružení a jejich hospodaření

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 4, s. 13-18

K zásadám hospodaření občanských sdružení v ČR; hospodářsko-finanční agenda, pokladní limit, pokladní operace, účetnictví a výkaznictví. Typy příjmů občanského sdružení.

Jiří Řehák

Příspěvkové organizace - transformace na obchodní společnosti

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 4, s. 22-29

Pohled na rozdíly a klady/zápory při výkonu činnosti formou příspěvkové (neziskové) organizace nebo obchodní (ziskové) organizace. Definice příspěvkové organizace (PO), náplň činnosti PO, předmět daně z příjmů, odpisy, daňová výhoda, rizika v oblasti DPH, systém odměňování atd. Právní souvislosti transformace PO na a.s. nebo s.r.o., prezentovány dvě varianty založení akciové společnosti zřizovatelem tj. územním samosprávným celkem (ÚSC). K možnosti zpětné transformace do PO.

Katharina Koufen

Turboschule statt Geigentrio

Turboškola místo houslového tria

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 8, S. 32, 34-35

G 8-školy v Německu. Problematika zkracování školní docházky resp. snižování věku zralosti pro zahájení vysokoškolského studia, které je motivováno i ekonomickými důvody - dlouhá doba vzdělávání je vnímána jako plýtvání zdroji, naopak dřívější nástup do profesního života znamená více peněz do sociálních pokladen, lepší načasování pro založení rodiny i pro kariéru. Zkrácení školní docházky je hodnoceno jako důležitý krok pro společnost, v níž dnes už vzdělání představuje celoživotní program.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Ulrich Kater

Ist die Geldpolitik mit ihrem Latein am Ende?

Je měnová politika se svým uměním v koncích?

Auszüge aus Presseartikeln, 27. Februar 2008, Nr. 9, S. 15-16

Snižováním daní a investičními pobídkami ve výši téměř 170 mld. dolarů – 1 % HDP - se americká vláda snaží zmírnit dopady krize na finančních trzích na reálnou ekonomiku. Řešení, které bylo v letech 2001 a 2003 relativně úspěšné – tehdejší recese se soukromé spotřeby téměř nedotkla – nemusí v současné době fungovat.

Vzhledem ke své vysoké zadluženosti budou soukromé domácnosti u nových výdajů spíše opatrné; část prostředků získaných daňovými úsporami půjde na umořování dluhů. Tím se sice zmírní pokles spotřeby, ale jak se zdá, půjde jen o přechodný efekt, který potrvá sotva jeden kvartál – žádné dlouhodobé daňové úlevy totiž očekávány nejsou. V podnikové sféře povedou takto přechodně rozšířené možnosti odpisů k nezamýšleným vedlejším efektům a k časovému předstihu investic, původně plánovaných na pozdější dobu. Lze se domnívat, že hospodářský růst v USA bude v roce 2008 procházet značnými výkyvy.

Největší nebezpečí u takovýchto programů, inspirovaných Keynesovými teoriemi, spočívá podle zkušeností v tom, že se ve svém načasování míjejí s realitou – což bývá též příčinou jejich neúspěchu. Na základě špatných odhadů konjunkturálního vývoje nebo v důsledku zdlouhavého přijímání rozhodnutí se konkrétní efekty těchto programů projeví v nevhodnou dobu a s velkou pravděpodobností působí procyklicky. Toto nebezpečí je ale ve sledovaném případě mizivé.

V současné době se pozornost upírá stále více na finanční politiku a očekává se, že zmírní pravděpodobné konjunkturální výkyvy. Zatímco dříve byla peněžní politika považována po dlouhou dobu za efektivnější alternativu proticyklického ovlivňování hospodářských aktivit, zdá se nyní být v úzkých. Nehledě na to, že aktivně proticyklicky orientovaná peněžní politika minulých let je činěna částečně zodpovědnou za současné problémy s konjunkturou a na finančních trzích, nastoluje se též otázka, zda je vůbec ještě schopná vývoj konjunktury účinně ovlivňovat.

Takovéto úvahy podporují i skutečnosti, pozorované v poslední době. Jedno takové zjištění zpopularizoval pod označením „conundrum“ (hlavolam) bývalý prezident americké centrální banky Alan Greenspan. Jednalo se o do té doby neznámý úkaz, když úrokové sazby na kapitálových trzích nereagovaly na zvýšení hlavních sazeb. Na základě aktuální zkušenosti by bylo možné tento „záhadný“ trend rozšířit o další kapitolu. Od pozdního léta se americká centrální banka (Fed) zaměřila na intenzivní politiku snižování úrokových sazeb. Nicméně ani tentokrát se reakce nedostavila. Finanční podmínky pro podniky i domácnosti se v uplynulých měsících dále zhoršovaly.

Ani centrální banky nemají zcela volné ruce pro řešení problémů, protože očekávané zklidnění inflačního vývoje nenastalo a nelze se ubránit konfliktu mezi opatřeními na podporu stability a snahami o oživení konjunktury.

Dalším argumentem dokazujícím bezmocnost peněžní politiky je skutečnost, že finanční sektor se ve stále větší míře vyvíjí nezávisle na reálné ekonomice, že se finanční trhy téměř osamostatňují. Tato teze o vyčleňování finančních trhů není nová. Již delší dobu nelze nevidět, že finanční trhy rostou rychleji než zbytek národních ekonomik. Není to nic neobvyklého u odvětví, jehož nabídka musí inovujícím způsobem uspokojovat stále nové nároky poptávky.

Nikde není psáno, jak má vypadat správný vztah mezi reálným a finančním hospodářstvím. Díky rozvíjení stále nových nástrojů na přerozdělení rizik a s tím spojeným rozšířením přístupu k úvěrům se finanční sféra dostala do fáze růstu, která sice může být oťřesena aktuálními negativními zkušenostmi s těmito nástroji, ale v podstatě pokračuje dál. Klesající transakční náklady, internacionalizace a deregulace finančních trhů, stále lepší technologické možnosti působí natolik, že další rozšiřování a prohlubování trhů nelze zastavit.

V tomto prostředí se mění i mechanismy působení peněžní politiky. Například vztahy mezi vývojem množství peněz v oběhu a inflací opouštějí navyklá pravidla, aniž by bylo jasné, jaká nová pravidla je nahradí. Impulsy peněžní politiky mají silnější účinek na reálnou ekonomiku přes finanční trhy. Proměňují se přitom časové a kvalitativní modely působení peněžní politiky.

Na tomto stále se měnícím hřišti se musejí neustále učit novému i aktéři v oblasti peněžní politiky. Jedna z aktuálně nabytých zkušeností říká, že řízení rizik, které je součástí politiky centrálních bank, je třeba vykládat symetričtěji.

Zatímco dosud to byly zejména fáze poklesu konjunktury, ve kterých Fed rychle zasahoval a výrazným snižováním úrokových sazeb se snažil omezit konjunkturální škody, bude třeba, aby v opačném případě byla reakce peněžní politiky stejně energická a rychlá, orientovaná na budoucnost. Co může být ve zpětném pohledu hodnoceno zastánci volného trhu kolem Alana Greenspana jako nepřiměřeně dlouhé období nízkých úroků, je možno vzít jako základní poznatek pro aktuálně přicházející fázi nízkých úroků. Dá se očekávat, že Ben Bernanke tuto lekci zohlední. Je třeba přitom počítat i s tím, že Fed bude svoji peněžní politiku opět narovnávat rychleji, než jak to očekává trh. To všechno ovšem za předpokladu, že bude dostatečně jasno o dopadu krize druhořadých hypoték na reálnou ekonomiku, což nějakou dobu potrvá.

Není nikde řečeno, že by peněžní politika v době dynamického vývoje finančního sektoru musela nutně ztrácet na efektivnosti. Nikdo neví, jak by se vyvíjel trh, kdyby Fed nepodnikl žádné energické kroky a nesnížil výrazně úrokové sazby. Efekty související s důvěryhodností jsou evidentně stále významné, a to i tehdy, kdyby Fed se svými opatřeními z pohledu trhu „ujel“. Centrální banky představují stále významné hráče na finančních trzích, i když nejsou všemocné.

Není třeba vést spory o další směr vhodných hospodářských opatření proti očekávanému hospodářskému poklesu. Důležité je pragmatické užívání nástrojů na základě dosavadních zkušeností. Pro peněžní politiku to znamená lépe hlídat nové transmisní cesty finančních trhů.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Schenkungsmitteilungsgesetz – Abschaffung der Erbschafts- und Schenkungssteuer

Zákon o ohlašování darů – Zrušení daně dědické a darovací

portal.wko.at, 26.3.2008 (online Hospodářská komora Rakouska)

Jaké povinnosti se v případě darů týkají daňových poplatníků od 31.7.2008

Na jaře roku 2007 zrušil Ústavní soudní dvůr v Rakousku jak dědickou, tak i darovací daň s tím, že obě daně přestanou platit od 1.8.2008. Návrhem zákona o ohlašování darů má tedy dojít k naplnění soudního rozhodnutí, současně mají být z důvodu zrušení daně dědické a darovací zavedena doprovodná opatření a to především k ohlašovací povinnosti k darům.

Zrušením daně dědické a darovací dochází k realizaci letitého požadavku WKÖ [Hospodářská komora Rakouska] na úlevy u podnikové posloupnosti. V případě předání podniku bez povinnosti daně dědické a darovací bude nyní možné převádět podniky v optimální době, aniž by tím bylo kvůli platbě daně dotčeno základní jmění podniku - to zvýhodňuje investice do budoucnosti podniku a zajišťuje v něm pracovní místa.

Přehled nejdůležitějších bodů zákona o ohlašování darů:

Nová povinnost ohlašování darů

Důvodem této povinnosti v případě darování je ochrana před obcházením daně z příjmů. Ohlašovací povinnost platí pro cenné papíry, peněžní hotovost, podnikové podíly a věcný majetek. Povinnost se nevztahuje na nemovitosti, které podléhají dani z převodu nemovitostí. Dary mezi rodinnými příslušníky (což jsou zvláště rodiče, manželé, děti, prarodiče, vnuci, praprarodiče, pravnuci, strýcové, tety, neteře, synovci, bratřenci a sestřenice, osoby spřízněné, tchán a tchyně, adoptivní rodiče/děti jakož i jejich děti) se musí od hodnoty nad 75 000 eur ročně ohlašovat finančnímu úřadu; pro dary osobám, které nejsou rodinnými příslušníky, platí ohlašovací povinnost od 15 000 eur v období 5 let. Ohlašovací povinnost se týká dárce i příjemce daru. Za úmyslné nesplnění této povinnosti může být udělena pokuta až do výše 10 procent převáděné hodnoty. V případě simulovaných darů (za účelem

obcházení jiných daní) může peněžní pokuta dosáhnout až trojnásobku zkrácené částky a také hrozí i trest odnětí svobody až v délce tří let (v případě vyšších částek od 5 do 7 let).

Zdanění soukromých nadací

Výchozí daňová sazba v případě darů tuzemským nadacím zůstává na 5 procentech. Nově se zavádí, že od zdanění je osvobozen výběr substančního majetku nadace, pokud je do nadace vložen po 31.7.2008. Pro výplatu výnosů platí i nadále 25procentní sazba, stejně tak jako pro výběr základního majetku, který byl do nadace vložen před 1.8.2008.

Daň z převodu nemovitostí

Dosud se v případě dědictví a darování pozemků kromě daně dědické a darovací vybíral i tzv. ekvivalent daně z převodu nemovitostí. Výše tohoto ekvivalentu přesně odpovídá v budoucnu (s)platné dani z převodu nemovitostí (darování pozemku mezi rodinnými příslušníky 2 %, mezi ostatními osobami 3,5 %).

Vyměřovací základ daně z převodu nemovitostí v těchto případech činí trojnásobek jednotkové ceny. K dodatečnému zatížení tedy nedochází. V této souvislosti je zvláště důležité především pro podnikatele, že dosavadní nezdanitelná částka ve výši 365 000 eur stanovená zákonem o dani dědické pro neúplatné převody pozemků při převodu podniku zůstává zachována i u daně z převodu nemovitostí.

Rolf Ackermann

Warum eigentlich sagt die rückläufige Staatsquote nicht viel über die Qualität der deutschen Politik aus?

Proč vlastně klesající státní kvóta příliš nevyovídá o kvalitě německé politiky?

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 13, S. 41

Stahuje se německý stát ze svých pozic? Na první pohled to tak vypadá: státní kvóta, která vyměřuje podíl státních výdajů na HDP, již léta trvale klesá a v roce 2007, kdy se zastavila na 43,9 procenta, zaznamenala nejnižší hodnotu za 17 let. V mezinárodním srovnání to znamená místo zhruba ve středu žebříčku a mělo by to vlastně znamenat zlepšení podmínek růstu v Německu, neboť ekonomové všeobecně uznávají, že přepjatá činnost státu ochromuje síly hospodářského růstu.

... ale tak jednoduché tyto souvislosti zase nejsou. Státní kvóta sice může být užitečná pro první přiblížení rozsahu činnosti státu, jde však o příliš jednoduše konstruované měřítko na to, aby se z něj opravdu nechaly dělat závěry k perspektivám růstu země. Začíná to už tím, že je sporná korektnost propočtu státní kvóty. Proto také někteří ekonomové jako např. Hans-Werner Sinn (prezident Ifo-Institutu) požadují, aby se státní výdaje nedávaly do vztahu s hrubým, nýbrž čistým domácím produktem (národní důchod). Důvod: nejsou v něm obsaženy odpisy - které přece slouží jen k náhradě spotřebovaného kapitálu a nelze tedy na ně pohlížet jako na část výkonu národní ekonomiky. Protože však ale je čistý národní produkt nižší než hrubý, vycházela by úroveň státní kvóty podstatně vyšší.

Jiní ekonomové považují za nesprávné, že se výdaje sociálních pojišťoven započítávají do státní kvóty (ta by bez sociálních pojištění dosahovala jen 24,7 procenta). Proti tomu ale mluví fakt, že i sociální pojišťovny jsou financovány povinnými odvody. To Anglosasové jsou aspoň čestnější, protože hovoří o „social security tax“ - tedy o dani sociálního pojištění. V Německu však jsou stále ještě rozšířeny argumenty, jejichž naivita až děsí. Na homepage odborového svazu Verdi se dočtete, že občané za své příspěvky na sociální pojištění dostávají takové služby, které jsou výhodnější než u soukromého pojištění. Experti ze svazu Verdi se chlubí, že „je přece jasné, že soukromé pojišťovny chtějí svými obchody vydělávat, naproti tomu jsou sociální pojišťovny neziskovými organizacemi“. Při této logice by se však muselo celé hospodářství okamžitě zestátnit a organizovat na neziskovém základu. Není tedy divu, že má tržní ekonomika v Německu obtížnou pozici.

Nezávisle na tom, jak se státní kvóta propočítává, je její vypovídací hodnota omezena i tím, že nevidíme, co se děje s penězi: zda jsou vynaloženy rozumně (třeba na dobré školy, efektivně fungující soudy či dopravní infrastrukturu), nebo naopak se jimi hradí obrovské sociální transfery oslabující pracovní stimuly a platí davy líných úředníků, kteří v úřadech ubíjejí čas? Prozřetelně to napsal již

Walter Eucken, spoluzakladatel freiburské školy*, který spatřoval problém státní činnosti ne v rozsahu, nýbrž kvalitě.

A to právě se zdá být v Německu v nepořádku. Stále ještě si dopřáváme obrovský státní aparát, který včetně státních úředníků spolyká téměř 30 procent HDP - čímž v mezinárodním srovnání zaujímá Německo pozici v čelní skupině. IW (Institut německé ekonomiky) kritizuje, že „politici obzvláště rádi škrtačí v investicích“, protože investiční rozpočet byl v období 2003-2006 snížen z 33,8 mld. eur na 32,4 mld. eur a podle jejich hodnocení tedy „došlo ke zhoršení výdajové struktury“. Je nutno uvést, že aktivity státu jsou ve státní kvótě podchyceny jen neúplně. Existují veřejné úkoly, na nichž se občané podílejí a nepobírají tržní mzdu - jako např. při výkonu vojenské či civilní služby. Pokud by se bral zřetel na tyto nároky občanů vůči státu, byla by pak státní kvóta podstatně vyšší.

Především se ale ve státní kvótě neodráží nejdůležitější část činnosti státu - tedy schvalování zákonů a nařízení. A právě v této oblasti prokazuje velká koalice malou vůli k potlačení státního vlivu. Právě naopak: celkově zřejmě vláda chce klesající státní kvótu kompenzovat kvalitativním rozptylem státního vlivu do stále většího počtu oblastí života. Na náklady tarifní autonomie mají být zaváděny minimální mzdy v dalších a dalších odvětvích, zdravotní systém má být ještě více a centrálně řízen zdravotním fondem, ve službách ochrany klimatu se stavebníkům předepisuje, jak mají topit atd. O ustupujícím státu tedy nemůže být ani řeč, ať už státní kvóta klesá nebo ne.

Mezinárodní porovnání státní kvóty

USA - 36,6; Japonsko - 38,1; Španělsko - 38,5; Velká Británie - 45,0; Německo - 45,7; Nizozemsko - 46,7; Itálie - 50,1; Dánsko - 51,4; Francie - 53,4; Švédsko - 55,5

ari

Was steckt hinter der Inflationsrate?

Co se skrývá za inflační mírou?

Handelsblatt, 4.3.2008, Nr. 45, S. 6

Odborníci nově propočítávají cenovou stabilitu

Soukromé domácnosti v Německu vydávají méně peněz za oblečení, obuv, spotřební elektroniku a nábytek, současně se jim však zvyšují náklady na energie spojené s bydlením a na telefonní hovory. Takové přesuny však není možné průběžně zohledňovat při propočtu inflace, protože množstevní a strukturální změny pak už správně neukazují skutečné cenové efekty. V úřední statistice je proto zavedeno, že se každých pět let index spotřebitelských cen přepracovává.

Nyní k tomu opět dochází. Už od počátku roku platí nové váhové schéma, které zohledňuje pozměněné výdajové struktury spotřebitelů v roce 2005. Současně došlo k přechodu z cenového indexu roku 2000 na rok 2005 coby nový bazický rok a také byla provedena metodická vylepšení. Přenesení nového cenového indexu na nový bazický rok má význam např. u nájemních smluv, v nichž je zvýšení nájmu vázáno na změnu cenového indexu. Nyní tedy platí pro průměr roku 2005 hodnota indexu 100 bodů místo 108,3 bodu, které vycházely po předchozím propočtu na základě roku 2000.

Pro možné porovnání alespoň několika let byla cenová statistika až do roku 2005 zpětně přepočtena novým váhovým schématem a bazickým rokem. Výsledek: podle nového indexu byl růst spotřebitelských cen v roce 2006 o něco slabší a v roce 2007 o něco silnější než podle starého indexu. Ceny minulého roku tedy v průměru vzrostly o 2,3 procenta a ne o 2,2 procenta, jak uváděl dosavadní propočet.

Přitom nehrály roli pouze výdajové zvyklosti spotřebitelů, ale i prodloužené období při šetření cen pohonných hmot, oblečení a cestování. Tím se např. lépe podchytilo zdražení prázdninových bytů před různými (např. velikonočními) svátky.

V rámci metodické změny byl brán zřetel i na rostoucí význam nákupů v diskontech. Nově zavedená „explicitní váha typu obchodu“ by podle sdělení prezidenta Spolkového statistického úřadu

* freiburská škola se snažila vytvořit učení, které by upevnilo svobodu a současně zabránilo zneužití státní moci

v budoucnu měla být pravidelně upravována. K větší transparentnosti rovněž přispěje, když se cenový vývoj ve zdravotnictví bude nyní zveřejňovat zvlášť podle osob pojištěných ze zákona a soukromých pojištěnců.

Váhové schéma spotřebitelského cenového indexu

váha v procentech podle bazických roků

	1995	2000	2005
potraviny a nealkoholické nápoje	13,1	10,3	10,4
alkoholické nápoje, tabákové výrobky	4,2	3,7	3,9
oděvy, obuv	6,9	5,5	4,9
bydlení, voda, elektřina	27,5	30,3	30,8
předměty a přístroje pro vybavení domácnosti	7,1	6,9	5,6
lékařská péče	3,4	3,5	4,0
doprava	13,9	13,9	13,2
zpravodajství	2,3	2,5	3,1
volný čas, zábava, kultura	10,4	11,1	11,6
vzdělávání	0,7	0,7	0,7
ubytovací a pohostinské služby	4,6	4,7	4,4
ostatní zboží a služby	6,1	7,0	7,4

(zdroj: Spolkový statistický úřad)

Dyrk Scherff

Die Inflation halbiert die Rente

Inflace půlí důchod

FAZ.NET online [Frankfurter Allgemeine Zeitung], 1.4.2008

„Když budete i nadále vydělávat tolik peněz jako v předchozích pěti letech, získáte od nás později měsíční důchod 1500 eur“. Tak logicky zní nejdůležitější věta z informace o důchodu, kterou každoročně zasílá stát každému občanovi v Německu - tedy o výši předpokládaného zákonného důchodu. 1500 eur, u někoho případně i více, to zprvu nezní špatně. A když se připojí ještě nějaké ty soukromé příjmy, dá se po ukončení profesního života docela dobře vyjít. Myslí si mnozí.

Vysoká čísla však jsou zálučná a blahobyt jen namlouvají. Lidé mají zafixováno, co si dnes za 1 500 či 2 000 eur mohou nakoupit. A není to zrovna málo. Přitom ale jednak zapomínají, že i z těchto příjmů budou muset platit daně a nemocenské příspěvky, pokud jsou pojištěni ze zákona. A za druhé přehlížejí, že slibovaný důchod bude vyplácen až za nějakých 20-30 let. Během této doby ceny výrazně vzrostou a za důchod tak bude možné nakoupit podstatně méně než dnes. V příštích letech by se problém měl ještě zhoršit, protože odborníci počítají s vyšší inflační mírou (inflační míra za březen 2008 by mohla dosáhnout 3,1 %).

Ten, komu je dnes 30 let a myslí si, že za důchod ve výši 1500 eur si klidně bude moci odletět na dovolenou v ceně 800 eur, by mohl zažít překvapení. Cena stejné dovolené se do časů jeho důchodu téměř zdvojnásobí na téměř 1700 eur - pokud vycházíme z toho, že turismus každý rok podraží o 2 % (což je zhruba stejné zvýšení jako u dosavadní dlouhodobé cenové úrovně).

Vůz vyšší cenové třídy by za stejné období v důsledku dvouprocentní inflace podražil z 50 000 na 124 000 eur, návštěva opery by místo dnešních 60 eur stála 124 eur, kvalitní pohovka více než 4 000 eur. Nájemné by ze současných 1 200 stoupl na téměř 2 500 eur. Nájemníci mohou ale doufat, že alespoň studený nájem bude stejně jako v minulých letech růst pomaleji než ostatní ceny. Totéž by mohlo

platit pro koupi bytu či PC. Zato by velmi rychle mělo zdražovat zdravotnictví - a to více než o 2 % ročně.

V částce dnes slibovaného důchodu je obsaženo značné znehodnocení. Pro upřesnění pocitu, jak hodně se za důchod bude moci nakoupit, mohou být důchody v důchodové informaci přepočteny na dnešní cenovou úroveň.

Pro 30letého pojištěnce to např. znamená, že v čase jeho 67. narozenin bude mít předpovídaný důchod ve výši 1500 eur kupní sílu 720 eur - opět za předpokladu dvouprocentní inflace. Cesta v ceně 800 eur by se už z měsíčního důchodu nedala uhradit, při 3procentní inflaci by důchod měl hodnotu chabých 504 eur.

Důchodová informace odkazuje na toto znehodnocení v důsledku inflace, nevypočítává už ale důchod očištěný o inflaci. Oklikou však uvádí důvod. Informační dopis zveřejňuje očekávaný důchod bez zvyšování důchodů, ke kterým bude v příštích desetiletích docházet. Zvýšení by se mohlo pohybovat mezi jedním až dvěma procenty a tím by se vyrovnávalo znehodnocení v důsledku mírné inflace.

Toto číslo v důchodové informaci se tedy blíží reálnému důchodu s působením inflace a pohybuje se o něco výše, takže pro dostatečně vypovídací hodnotu by „opatrní občané měli odpočítávat 10 – 20 procent“; při zjišťování „disponibilní částky důchodu“ je potřeba odečítat také daně a odvody.

Podobné podklady soukromé pojišťovny zaměřené na životní a důchodové pojištění neposkytují, i když i ony slibují ve svých dopisech měsíční či jednorázový důchod v určité výši - a i v tomto případě si musí pojištěnec pro sebe peněžní devaluaci zohlednit. Zvláště velmi vysoké částky to pak velmi rychle relativizuje.

Kolik budeme platit za 40 let?

	dnes	2024	2045
250 g másla	0,60 €	0,82 €	1,25 €
200 g telecí steak	6,00 €	8,00 €	12,48 €
kadeřník (mytí+stříhání)	25,00 €	34,00 €	52,00 €
kino	9,00 €	12,00 €	18,70 €
opera	60,00 €	82,00 €	124,84 €
zp. jízdenka Frankfurt n.M.-Berlín	107,00 €	147,00 €	222,63 €
14denní dovolená vč. letenky	800,00 €	1.098,00 €	1.665,00 €
automobil vyšší třídy	50.000,00 €	68.639,00 €	104.030,00 €
nová pohovka	2.000,00 €	2.746,00 €	4.161,00 €
nájem 3pokojového bytu s topením	1.200,00 €	1.647,00 €	2.497,00 €

Hodnota důchodu

předpoklad hodnoty důchodu ve věku 67 let při dnes prognózované výši

pro ročník 1958

při infl. míře

	dnes	2024	2045
	500 €	1.000 €	1.500 €
1,00 %	426 €	852 €	1.278 €
2,00 %	364 €	728 €	1.092 €
3,00 %	312 €	624 €	936 €

pro ročník **1968**

při infl. míře

	dnes	2024	2045
	500 €	1.000 €	1500 €
1,00 %	382 €	764 €	1.146 €
2,00 %	293 €	586 €	877 €
3,00 %	225 €	450 €	675 €

pro ročník **1978**

při infl. míře

	dnes	2024	2045
	500 €	1.000 €	1500 €
1,00 %	346 €	692 €	1.038 €
2,00 %	240 €	480 €	720 €
3,00 %	168 €	336 €	504 €

Zpracovala M. Beránková